

Presstopp nästa Boteblad torsdagen den 20/5

Ingrid Viking flyttade till sin pappas hembygd

SIDAN 16

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kärleken lockade Samuel Gonzáles Garcia till Törsta SIDAN 8

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kärleken till hembygden lockade Jens Stenström tillbaka SIDAN 10

Boteblad

VÅREN 2021

Ansvarig utgivare: Boteåparlamentet

Vinterbetande renar på plats i Boteå

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Renskötaren Magnus Kroik är bosatt i Boteå. SIDAN 12

Lars Jansson är förtjust i Boteåborna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars Jansson är Boteås uppskattade brevbärare. SIDAN 22

Lars Blomén är en av Boteås eldsjälar

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars Blomén är eld och lågor över sin brandvagn. SIDAN 24

Övrigt innehåll:

	Sidan
Anslagstavlan	34-35
Arne och Arga Gubben	33
Björksjön	27
Boktipset	28-29
Botaton	32
Boteå Församling	26
Boteåparlamentet	19
Gästboken	36
Min musik	30-31
Signerat	2
Vintern i Boteå	15

BÅDE SORG & GLÄDJE NÄR DET GÄLLER BOTEÅS MUSIKLIV!

FOTO: JESSICA GOW/SVERIGESRADIO.SE

Pandemin har ställt till det för kreti och pleti i musikbranschen

Boteås annars så rika musikliv har gått på tomgång under det år som Coronaviruset har härjat runt om i vår värld. Ett glädjeämne i bedrövelsen var ändå Undromssonen Emil Assergårds medverkan i Melodifestivalen.

Emil Assergårds medverkan i Melodifestivalen gladde i en musikalisk downperiod!

ARKIVBILD 2012: ROLF RONESTJÄRNA

Boteå har haft väldigt få musikarrangemang under det år som pandemin har pågått. Likaså har de artister och musiker som bor i eller har utgått från Boteå varit svårt drabbade. **SIDORNA 3-7**

Boteå är hemvist för många duktiga konstnärer

Björkåbon Miriam De Vincentis är en av dessa

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

SIDORNA 20-21

SIDAN 22: POSTNORDANSTÄLLD UTSATTES FÖR VÅLDSAM ATTACK AV BOTEÅBOR

Sidan 26: Boteåbo tvingades att sjunga duett vid kvällsarrangemang

LEDAREN

Välkommen att ta del av ännu ett fullspäckat nummer av Botebladet, Boteås egen tidning!

Förra numret av tidningen var extremt svårt att få ihop. Som jag misstänkte, visade sig det här numret bli ännu tuffare att få till. Men någon däruppe verkar gilla att läsa Botebladet – nåt annat kan det ju inte vara – förutom att det kanske också hjälper om man vet hur man trollar med knäna. Så här i pandemitider är det givetvis extra tacksamt när bygdens folk visar att de känner för tidningen och dess redaktör genom att bidra till dess innehåll.

Som redaktör känner man sig väldigt hämmad, eftersom man alltid eftersträvar att göra reportage och artiklar Coronasäkra. Att dessutom behöva ta utomhusbilder vintertid är inget som är optimalt.

Visst känns det lite oroväckande med alla dessa mutationer, när det gäller pandemin, och det är svårt att se något slut på det hela i dagsläget. Men vi får bedja och hoppas att allt ska ordna upp sig inom överskådlig tid.

Nästa nummer av Botebladet beräknas komma ut vecka 21-22, om allt går som det ska, och sträcker sig augusti månad ut. Hoppas att vi allesammans får en välsignad vår! Fortsätt att hålla avståndet och var rädda om varandra!

Rolf Ronestjärna, chefredaktör

Presstopp nästa Boteblad 27/5

Karl Gustafsson i Valla förser Boteåborna med dick

Gunilla och Magnus Nordenmark hittade sitt drömställe i Dannerstu

Botebladet

Jonas Larsson är en färgstark konstnär

BOTEÅ BYAVAKT BEHÖVER DIG!!!

Nystartade Boteåträffen kör för fullt

Musikaliska underbarn i Boteå

Boteåkillen Emil Holmsten förverkligar sina drömmar i Kanada

Satsar allt på skidåkningen

SIDAN 24: SKOLELEVER FICK VARA MED OM EXOTISK UPPLEVELSE

Sidan 13: Hembränningsapparater visades upp i kyrkan

Bilden ovan visar hur Botebladet såg ut för exakt tio år sedan. Gamla nummer finns till försäljning!

Kontakta gärna oss i redaktionen:

Rolf Ronestjärna 072-573 70 75

Erik Sundberg 070-341 98 81

Ulla Bodin 070-191 55 02

PRESSTOPP NÄSTA BOTEBLAD torsdagen den 20/5 2021 Notera detta datum i Din planering!

STOP

Signerat

När jag blev tillfrågad om att skriva här i Botebladet, så blev jag först lite förvånad och det var endast efter ett tag som jag förstod varför. Det kändes märkligt just p g a att jag fortfarande kände mig ung i bygden, trots att jag räknas som vuxen om man tittar på åldern. Nu när jag tänker efter, så kom samma känsla upp när jag blev tillfrågad av Rolf om att vara med på "Gubbis". Jag hade vetat om gubbinnebandyn under många år, när jag gick på fritidsgården i Kalknäs när jag var yngre. Där hade jag kikat in någon gång och sett vuxna män som spelade hårt mot varandra. Så när jag då fick vara med själv förstod jag först inte att jag själv hade blivit "vuxen" nog för att få privilegiet att bli tillfrågad.

Men nu lite mer om min uppväxt. Jag är född och uppvuxen i Undrom och därmed känner jag en stolthet över att få berätta om hur det har format mig som människa. Jag har bott hela mitt liv hemma på gården tillsammans med min mor, far och min bror. Att fått ströva ut i skogarna, ängarna och plumsa ner i älven har varit och är fortfarande en av mina största nöjen och denna plats med dessa människor som bor här gör det både möjligt och trivsamt. När jag var yngre, så ville jag ofta gå ut med min CD-spelare och lyssna på ljudböcker, medan jag strövade fritt runt omkring i bygden. Jag älskade att låtsas vara med i böckerna och det blev någon slags magi av att få föreställa sig alla dessa sagor och sägner som om de utspelades här, i Undrom, med all dess fagra natur.

Senare under uppväxten har det blivit mer och mer umgänge, där man tar ut sin cykel på somrarna och drar ner till stranden. Speciellt under riktigt varma sommarkvällar, då man kan vara uppe hela natten utan att ljuset försvinner. Det har varit till och med så att jag och mina kompisar skulle samlas hemma hos mig, för att spela datorspel, där tanken varit att vi skulle spela så mycket vi kunde under tre dygn…Detta blev då alltså inte av, för vi började spela lite grann och sedan spenderade vi mestadels av dessa tre dygn med att vara nere på stranden, där vi badade, åt glass och snackade skit. På tal om glass, så har man köpt otaligt många glassar här nere på byns butik.

Nu är det så att jag förhoppningsvis kommer att börja plugga till hösten, om jag kommer in vill säga. Jag söker mig till musik uppe i Piteå och kommer att sakna mycket här hemma. Men sanningen att säga, så tvivlar jag på – efter att jag har pluggat, rest och tagit mig tid i livet att utvecklas på andra ställen – att det är någon annanstans jag kommer bo än i Undrom!

Niklas Bodin, Undrom

ARKIVBILD 2016: ROLF RONESTJÄRNA

Den inplanerade konserten med Janne Schaffer och Holmsten Trio fick skjutas på framtiden p g a pandemin.

Pandemin har haft en stor påverkan på Boteås rika musikliv

Botebladet har tagit pulsen på artister och musiker som bor i eller har utgått från Boteå

Boteå har, och har alltid haft ett mycket rikt sång- och musikliv och bygden har under åren fostrat en hel del duktiga musiker och artister. Den pågående pandemin har, som alla vet, lamslagit stora delar av vårt samhälle och en yrkesgrupp som har drabbats hårt av de regler och begränsningar som pandemin har fört med sig, är just våra artister och musiker.

Pandemin har i hög grad påverkat den tidigare Undromsbon och melodifestivalsaktuelle *Emil Assergårds* möjligheter att utöva sitt artisteri. I *Botebladets* höstnummer berättade han bl a att han enbart under sommaren hade tvingats att ställa in 50-talet spelningar. Några spelningar, med max 50 personer i publiken, hade han dock kunnat genomföra och även några spelningar över nätet.

Artisten *Ulrika Ölund*, även hon en av *Boteås* fina musikexporter, berättar att pandemin har påverkat hennes artisteri betänkligt. *”Pandemin har slagit hårt mot hela kulturlivet. Jag är oerhört tacksam över att ha ett fast och kreativt jobb inom musik utöver mitt eget artisteri. Dom flesta som frilansar inom livescenen på heltid har fått sadla om till helt andra yrken. Jag har inte giggat alls under hela förra året, projekt har ställts in och i mitt*

forts. nästa sida

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

Pandemin blev ett stort avbräck för Emil Assergård.

ARKIVBILD 2019: ROLF RONESTJÄRNA

Ulrika Ölund hade inga spelningar under 2020.

ARKIVBILD 2013: ROLF RONESTJÄRNA

Ann-Cathrine hade bara en spelning under 2020.

ARKIVBILD 2017: ROLF RONESTJÄRNA

Duo de Luxe fick nöja sig med en spelning under 2020.

ARKIVBILD 2016: ROLF RONESTJÄRNA

Björksjösvängen gick på sparlåga under 2020.

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

Andrej Altin tappade viktiga spelningar under 2020.

ARKIVBILD 2017: ROLF RONESTJÄRNA

Holmsten Trio körde en del spelningar över internet.

jobb, som verksamhetsutvecklare i Västra Götaland, har vi jobbat hårt med att ställa om så mycket av kulturverksamheten vi kan till digital", berättar Ulrika.

Parabon *Ann-Cathrine Wiklander (se Botebladets vårnummer 2014* på *www.botea.se*), med bl a halvdussinet låtar på *Svensktoppen* och som vanligtvis brukar kombinera ett ganska omfattande turnéliv med sitt jobb som sjuksköterska på *Österåsens hälsohem*, har också fått känna av pandemins verkningar. *"Pandemin har verkligen lagt krokben för både mej och andra artister och musiker – speciellt dansbanden har haft det svårt – men musiken har, av förklarliga skäl, fått komma i andra hand. Det blev endast ett enda jobb för mej i somras."*

"Det har varit i stort sett stendött och vi har haft en 85%-igt tapp på antalet spelningar!", svarar Undromsbon *Mikael Holmsten*, frontman i gruppen *Holmsten Trio*, på frågan hur det har sett ut på spelningsfronten under det gångna pandemiåret. Dock har man kunnat köra halvdussinet spelningar över *Facebook*, där överskottet har gått till *ambulanssjukvården i Sollefteå/Kramfors*, *Covidavdelningen på Sollefteå sjukhus* och *Nylands hemtjänst*. Även ett julquiz, för personalföreningen i *Sollefteå kommun*, kördes över nätet. Den inplanerade och mycket emotsedda spelningen tillsammans med *Janne Schaffer*, *i Sunnersta Folkets Hus* i november, fick tyvärr skjutas på framtiden. *"Vi står just nu på paus och avvaktar till dess att vi kan komma igång och spela för publik igen. Men det är givetvis värst för dom som försörjer sej på musiken, så vi får hoppas att det snart lättar upp."*

Gruppen *Duo de Luxe*, bestående av Undromsborna *Ann-Charlotte Agrell* och *Antti Dahlgren*, var väldigt aktiv under hela 90-talet. Efter ett 15 år långt avbrott kom de att återförenas 2017 (se *Botebladets* vinternummer 2017). På frågan om hur deras musicerande har sett ut under det gångna året svarar Ann-Charlotte: *"Det har varit ett väldigt annorlunda år! Vi hade en spelning i somras i Ytterlännäs gamla kyrka. Sedan dess har det varit väldigt lugnt på den fronten."* Ann-Charlotte brukar även vara ute och sjunga på egen hand, t ex på begravningar, men det har också legat nere helt. *"Vi har lusten*

kvar att spela och tycker det är roligt. Och det som har hållit oss uppe är att vi har kunnat fortsätta att spela tillsammans på tu man hand. Det gäller att hålla igång fingrar och röst", berättar Ann-Charlotte vidare.

Björksjösvängen, den omtyckta orkestern från *Björksjön*, har också fått ligga lågt under pandemiåret. *"Vi fick lov att ställa in ett par inplanerade cafékvällar under året, men nu har vi kunnat öva ett par gånger efter att ha haft uppehåll sedan i november"*, berättar *Sören Israelsson*, en av orkestermedlemmarna. I juni spelade de dock från utomhusscenen vid *Björksjöns Folkets Hus* i samband med sitt årsmöte.

Undromstrubaduren *Andrej Altin*, som ofta är ute och spelar i olika sammanhang (se *Botebladets* vinternummer 2019) har också fått känna av pandemin. *"En antal spelningar, som var inplanerade inför året, fick tyvärr samtliga ställas in. Bland annat avbokades ett jobb som trubadur, på en kryssning mellan Stockholm och Tallinn"*, berättar Andrej. Likaså hade han tackat ja till att sjunga i ett nystartat coverband – ett projekt som dock fick läggas på is. *"Men jag har kunnat köra halvdussinet livespelningar på Facebook, varav några har varit för olika välgörande ändamål, så det har känts bra"*, konstaterar Andrej tacksamt.

Boteås olika sångkörer har också drabbats hårt av de restriktioner som har tillkommit i samband med pandemin. *Eva Rosell,* kantor och körledare i *Boteå Församling*, berättar att varken *Non-Stopkören* eller *Tutti-Fruttikören* har kunnat samlas och sjunga sedan i mars i fjol. Seniorkören, beroende på den åldersgräns som *Folkhälsomyndigheten* har fastställt för samlingar, och barnkören p g a körens storlek och därmed svårigheten att kunna hålla säkerhetsavståndet i ett begränsat utrymme. *Boteåkören*, med de 5-6 medlemmar som är under 70 år, kunde dock, fram till mitten av november, både öva och medverka vid Gudstjänster, eftersom gränsen på antalet personer som fick samlas då var satt till 50. Men när den gränsen sedan kom att sänkas till max åtta personer, så tvingades även den kören att ställa in. *"Men alla längtar verkligen efter att få börja sjunga igen – både för sångens och gemenskapens skull!"*, konstaterar *Eva Rosell*.

Även *familjen Ronestjärna* brukar bidra med sång och musik och varannan månad besöker de bl a *Vallänge särskilt boende*. Sommarens spelningar kunde genomföras utomhus (se *Botebladets* höstnummer). När sedan höstmörkret och kylan kom smygande, filmade och producerade de två DVD-skivor som sedan överlämnades till boendet. Familjen har också, sedan många år, varit ett stående inslag vid både Valborgsmässofirandet på *Rixdan* i *Björkå* och på *Ångermanlandsgårdens* sommaröppet – spelningar som under 2020 kom att ställas in. När *Vallänge* öppnade upp igen i februari var *familjen Ronestjärna* först ut med att komma dit och sjunga.

av Rolf Ronestjärna

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

Boteåkören kunde delvis sjunga under 2020.

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

Non-Stopkören ställde in all verksamhet under 2020.

ARKIVBILD 2018: ROLF RONESTJÄRNA

Tutti-Fruttikören har hållit uppe under hela året.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Familjen Ronestjärna spelade in video i sitt vardagsrum.

KÄLLA: SVTPLAY.SE

Undromskillen Emil Assergård deltog, som första Boteåbo någonsin, i Melodifestivalen.

Historiskt deltagande av Emil Assergård i Melodifestivalen

Emils Melodifestivalsframträdande kom dock att överskuggas av en annan händelse under dagen

Emil Assergård är Undromskillen som gått från gratisspelningar i *Sunnersta Folkets Hus*, att till dags dato ha streamats mer än 150 miljoner gånger på *Spotify* och medverkan i *Bingolotto* och *Lotta på Liseberg*. Nu kan han, till sitt CV, dessutom lägga ett deltagande i *Melodifestivalen,* närmare bestämt den tredje deltävlingen som ägde rum den 20:e februari!

Av förklarliga skäl kom Emil att figurera en hel del i media inför sin medverkan i tävlingen. I tidningen *Expressen* berättade Emil t ex om sitt bidrag *Om allting skiter sig* och beskrev den som en peppig låt – som tar avstamp i coronapandemin – och som vill förmedla vikten av att tänka positivt. *”Den handlar om att det aldrig är för sent och att ingenting är omöjligt, att alla kan starta om på nytt igen. Den handlar även om att vi alla måste fortsätta kämpa, den tar lite avstamp i tiden vi lever i.”* På frågan om vad Emil såg mest fram emot med tävlingen, svarade han: *”Att få vara mej själv och visa vem jag är, bara att få testa på och se hur det verkligen fungerar inifrån är ärofyllt.”* Emil berättade även att låten dessutom speglar något som han har saknat under pandemiåret, nämligen kontakten med sin publik. *”Den*

KÄLLA: SVTPLAY.SE

Emil Assergård hade fått hjälp med att skriva sitt bidrag.

speglar också min kärlek till musiken och publiken. Det är en hyllning till min publik, som jag saknar mest av allt. Publiken är allt för mej!"

I *SVT Nyheter* berättade Emil att han, i avsaknad av just publik, att han tyckte att det var svårt att få till den där extra glöden: *"Det blir ju en helt annan grej, men jag får tänka tillbaka på alla gamla spelningar och försöka bära med mej den känslan. Det är ett väldigt liveaktigt nummer och jag vill att man ska uppleva den som en spelning. Jag hoppas att jag kan förmedla den energin!"* Vidare konstaterade Emil att han saknade närvaron av både flickvän, familj och sitt band, som inte tillåts vara på plats p g a pandemin. *"Jag vet ju att dom sitter och tittar och stöttar mej hemifrån, så det känns ändå kul. Det är bara att göra det bästa av situationen och jag är väldigt tacksam över att jag ens får göra någonting just nu efter det här året."*

På tävlingsdagen gjordes även en intervju med Emil i *Radio P4 Västernorrland*, där han sade så här: *"Ja, man försöker springa runt lite och testa vad man har för luftkapacitet, höll jag på att säga, vad man har för lungkapacitet. Man försöker liksom hålla fokus på en grej, men man har fokus på tusen saker och det är...det är ganska...jag tycker att det är väldigt kul, med tanke på hur lugnt det har varit i ett år nu, så att jag är bara tacksam. Väldigt nervöst är det, men samtidigt nu idag, när vi repade, så kändes det lugnare, för att nu är man mer van vid scenen och vet hur man ska ta kamerorna bättre och så. – – Jag har inte skrivit den själv utan det är ju trogna mellolåtskrivare som har varit med som är jätteduktiga på det här området. Så självklart har det dragit sej lite mer åt tävlingen, men vi har inte kompromissat helt tycker jag, utan har försökt att hitta en bra låt att landa i liksom."*

Som alla – som följde tävlingen – känner till, så räckte det inte ända fram för Emil, som dock hamnade på

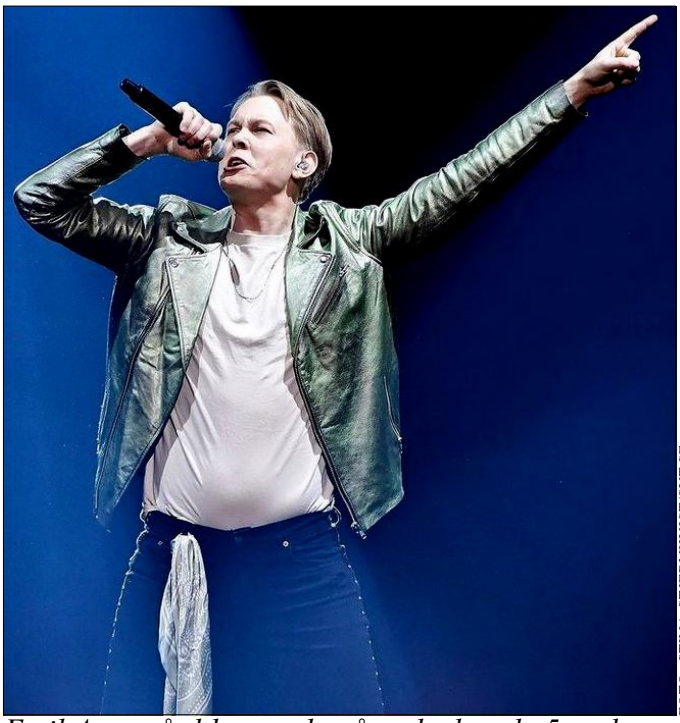

FOTO: STINA STJERNKVIST/SVT.SE

Emil Assergård hamnade på en hedrande 5:e plats.

en hedrande femteplats. Men som kvällstidningarna kunde berätta nästa dag, så fick Emil uppleva något som verkligen lade plåster på såren. *"Jag blev helt chockad! Jag grät och skakade. Det var absolut det finaste jag fått i mitt liv och mycket större än vad Melloframträdandet var för mej, kan jag säga"*, berättade Emil. På eftermiddagen, på tävlingsdagen, blev han nämligen uppringd av statsminister *Stefan Löfven*. *"Vi är ju från samma by. Han ringde och stöttade mej och det var fantastiskt! Jag blev så j-vla glad! Det var största vinsten för mej i kväll, kan jag säga! Han sa att han önskade mej all lycka till och grattade mej till all framgång, så det var det finaste jag fått i mitt liv, kan jag säga. Vi pratade i typ tio minuter, det var trevligt. Han frågade hur det var med morsan och farsan. Vi hade det j-vligt kul! Det var jättehäftigt!"*

av Rolf Ronestjärna

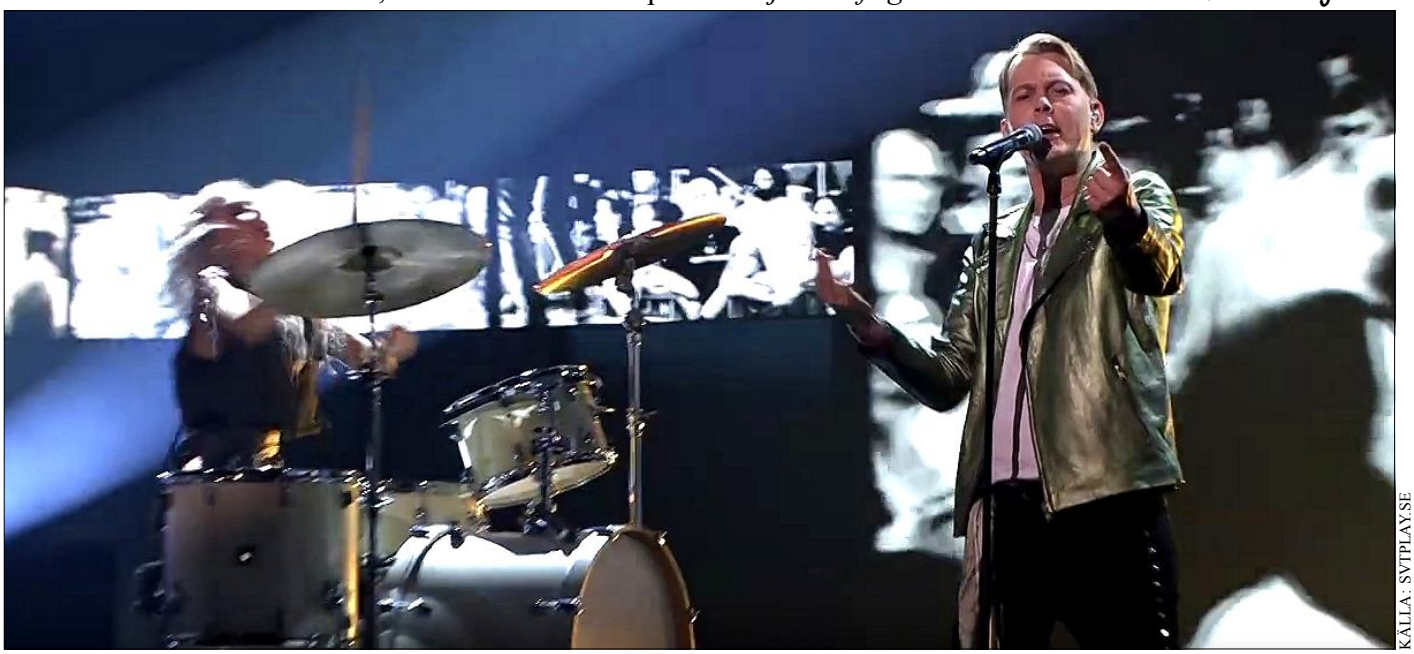

KÄLLA: SVTPLAY.SE

Emil Assergårds målsättning var att få sitt framträdande att, så mycket som möjligt, likna en livespelning.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Samuel González Garcia tillsammans med sönerna Guillermo och Samuel och bonusbarnet Johann.

Kärleken fick Samuel González Garcia att flytta till Boteå

Nyinflyttade Törstabon Samuel González Garcia har hittills fått en positiv bild av bygden

Kärlekens vägar är ibland outgrundliga och kan föra oss till både oväntade höjder och framförallt platser. Detta är i alla fall något som den ganska nyinflyttade Törstabon *Samuel González Garcia* borde kunna skriva under på. Men låt oss börja ifrån början...

Samuel har, som kanske hans namn antyder, en utländsk bakgrund. Han föddes och växte nämligen upp cirka tio mil söder om *Madrid* i *Spanien*. Under 15 års tid kom han att bo och arbeta i *Madrid* som produktionsledare/skogsmästare i ett skogsföretag. Under tio års tid hade han även en liknande tjänst i närheten av staden *Leon*.

I samband med sina universitetsstudier, i mitten av 90-talet, var Samuel på ett studieutbyte i *Finland*. *”Jag minns hur jag imponerades av den finska skogen och tänkte samtidigt att jag mycket väl skulle kunna tänka mej att flytta dit i framtiden”*, berättar Samuel på nästan perfekt svenska. Tanken skulle komma att bli till handling när Samuel miste sitt jobb i samband med en ekonomisk kris som slog hårt mot skogsindustrin. En avgörande faktor var också Samuels syster, som bodde i *Solna*, och som gjorde vad hon kunde för att locka honom att flytta till *Sverige*. Efter att ett tag ha letat bostad ute på nätet, så hittade familjen slutligen ett hus i *Näsåker* som såg ut att passa deras behov och önskemål. 2013 var Samuel på plats och efter tre månader flyttade hustrun och de två sönerna Samuel och Guillermo efter.

Den första tiden blev dock ingen dans på rosor. Dels var det givetvis kämpigt med språket och likaså hamnade Samuel inledningsvis i den *Moment 22-situation* som säkert många andra invandrare har gjort: Utan personnummer kunde han inte få något jobb och utan jobb kunde han inte få något personnummer. Till en början gick han och lärde sig svenska på *SFI*. *”När spargrisen började bli tom fick jag jobb som skogsröjare och därefter blev det bland annat jobb på slakteri, på hbv-boende, på en fiskodling och som lärarvikarie. Jag fick helt enkelt ta dom jobb som fanns”*, berättar Samuel vidare.

2014 flyttade familjen till *Ramsele* och efter några år bestämde sig dock Samuel och hustrun, som kom att åter-

vända till *Spanien*, för att gå skilda vägar och Samuel fick ensam vårdnad om sönerna. Under 2018 kom Samuel att jobba för *Skogsstyrelsens* arbetsmarknadsenhet i *Sollefteå* (som sysslar med arbetsmarknadspolitisk verksamhet). Det var under den perioden som Samuels första erfarenhet av *Boteå* ägde rum. I samband med grästrimning och slyröjning vid *Boteå gamla kyrkskola* och vid *Botatonhuset* fick han en liten rundvisning av *Anders Bodin*. När tjänster, p g a *Skogsstyrelsens* bristande ekonomi, drogs in, fick dock Samuel gå. Under våren 2019 jobbade han som spanskalärare på mellan- och högstadiet i *Junsele* och därefter som skogstaxerare hos *SCA* under några månader, för att därefter jobba ett år vid *Kilåmons plantskola* utanför *Näsåker*. I början av 2019 lärde dessutom Samuel, via en gemensam bekant, känna sin blivande sambo; den ganska nyinflyttade Törstabon *Ariane Körner* (se *Botebladets* vinternummer 2018 på *www.botea.se*) och under sommaren blev de ett par. I juni 2020 gick flyttlasset till *Törsta* och i augusti fick han anställning som arbetsledare hos *Skogsstyrelsens* arbetsmarknadsenhet i *Örnsköldsvik* och det är också där som han jobbar idag.

Samuel berättar avslutningsvis att han ännu inte har hunnit göra sig en ordentlig bild av *Boteå*, men att han tycker att bygden verkar vara livaktig och fin. Både hans och sambon Arianes förhoppning är att de båda framöver ska kunna engagera sig i bygden på ett eller annat sätt.

av Rolf Ronestjärna

SPANIEN

Statsskick: Konstitutionell monarki
Yta: 505 990 km²
Huvudstad: Madrid (ca 6,7 miljoner invånare 2020)
Högsta berg: Teide (3 718 möh)
Invånarantal: Ca 47 miljoner (2020)
Invånare/km²: 92
Naturlig befolkningsökning: Negativ (2020)
Medellivslängd: Kvinnor 86,2 år & män 80,2 år (2014)
Religion: Katoliker (67%), ateister (21%), övriga (4%)
Läs- & skrivkunnighet: 99%
BNP/invånare: Ca 300 000 kr (2018)
Naturtillgångar: Kaliumkarbonat, svavelkis & järnmalm
Viktigaste exportvaror: Fordon, maskiner & maskindelar
Valuta: Euro

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Samuel González Garcia tillsammans med Guillermo (10 år), Johann (5 år) och Samuel (13 år).

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Jens Stenströms införskaffade hus ligger i samma bostadsområde som han växte upp i.

Kalknäskillen Jens Stenström har återvänt till sin älskade hembygd

Efter åtta år i förskingringen återvände Jens Stenström till sitt saknade Kalknäs

Botebladet har på senare år haft det stora nöjet att kunna rapportera om ett antal Boteåungdomar som, efter några år i förskingringen, har valt att flytta tillbaka till sin hembygd (se bl a *Botebladets* vårnummer 2017 och 2020 på *www.botea.se*). En som ökar på den statistiken är Kalknäskillen *Jens Stenström*, som sedan något år tillbaka återvände till Kalknäs i samband med att han inköpte det faluröda huset nästgårds *Botatonhuset*. Faktum är att han har hamnat bara ett drygt stenkast från föräldrarna; *Alf* och *Monika Stenström*, vilket givetvis underlättar betydligt, eftersom han därmed redan befinner sig på plats för att kunna få klar den totalrenovering av huset som han befinner sig mitt uppe i.

Jens växte, som sagt, upp i *Kalknäs*, inte mer än en minuts promenadväg från skolan, där han kom att spen-

FOTO ROLF RONESTJÄRNA

I samband med köpet av fastigheten i Kalknäs påbörjade Jens Stenström en helrenovering av huset.

dera sina första fem skolår. Därefter blev det fyra år på *Nipanskolan* och sedan det *Transporttekniska fordonsprogrammet* på *Gudlavbilderskolan*.

Under uppväxten spelade Jens fotboll i *Undroms IF* och hockey i *Nylands IF*. Annars kom fritiden att mestadels handla om att umgås med kompisar, att fiska, spela dator och köra moped.

Jens berättar att han, allt sedan unga år, har haft ett stort musikintresse, mycket beroende på pappa Alf och farföräldrarna. Musikintresset har bl a tagit sig i uttryck i att han, sedan han var 14 år gammal, har spelat i olika band och sedan 2014 är han basist i bandet *3 Is a Crowd*, som kör modern covermusik. *”Tyvärr har vi fått ligga lågt med turnerandet det senaste året på grund av Coronan”*, konstaterar Jens lite besviket. Utöver musiken, så står skogen högt i kurs hos Jens och han uppskattar mycket att få vara ute i skog och mark, både när det gäller att arbeta med att fixa ved och att även kunna sitta på en stubbe och njuta av tillvaron.

Efter skoltiden har Jens till en stor del jobbat i byggvarusvängen. Hösten 2017 fick han jobb som försäljare hos *Folksams försäkringsbolag*, där han blev kvar ett år. Därefter gjorde han ett lika långt inhopp hos företaget *Gerdins Cutting* i *Mjällom*. I juni 2000 gjorde han ytterligare en kursändring i sin jobbkarriär, när han började jobba för företaget *Värmdö Schaktmaskiner AB*, där han kör både dumper och lastbil. Under andra halvåret av 2020 handlade jobbet om att bygga 26 vindkraftverk utanför *Skellefteå* och just nu har jobbet tagit honom till *Östanvall*, två mil sydost om *Ånge*, där företaget håller på att förbereda för byggandet av 59 vindkraftverk. Jobbet, som beräknas pågå under hela 2021, handlar till stor del om att bygga vägar och röja mark inför uppförandet av vindkraftverken. *”Just nu är det bara skog och kalhyggen och det är väldigt roligt och intressant att få vara med i själva entreprenaden och anläggningsbiten och få bygga ett vindkraftverk från grunden”*, konstaterar Jens. Vanligtvis ligger han borta och jobbar i en vecka och har därefter ledigt i en vecka. Under sommarhalvåret har han med sig den egna husvagnen och under vintern bor han i barack eller på vandrarhem. *”Det är guld värt att kunna jobba borta en längre period, för att sedan komma hem och kunna ta vara på ledigheten på ett bra sätt”*, fortsätter Jens och syftar givetvis bl a på sin pågående husrenovering.

Tanken på att en dag flytta tillbaka till *Boteå* har hela tiden funnits hos Jens och hösten 2018 gjorde han slag i saken och köpte huset i *Kalknäs*. Omedelbart satte han igång att renovera undervåningen. Men när han i princip var klar med renoveringen, drabbades han dock av ett hårt bakslag i det att ett rör sprang läck, där vattenskadan gjorde att han plötsligt var tillbaka på ruta ett! Men efter mycket extrajobb börjar han dock att så sakteliga kunna se ljuset i tunneln. Därtill är ett nytt badrum på gång och likaså en ny värmeanläggning i form av en kombipanna.

Jens förhoppning är att han ska kunna flytta in till midsommar och att framöver även kunna bygga en inglasad veranda på baksidan och ett garage, där han kan få utlopp för sitt intresse att meka. *”Det är helt underbart att vara tillbaka i Undrom och att åter få uppleva det lugn som landsbygden har att erbjuda”*, säger Jens avslutningsvis.

av Rolf Ronestjärna

FOTO ROLF RONESTJÄRNA

P g a sitt arbete som dumper- och lastbilschaufför befinner sig Jens Stenström på annan ort varannan vecka.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Renskötare Magnus Kroik patrullerar dagarna i ända runt det område där renhjorden befinner sig.

Rennäringen i Boteå med omnejd kan spåras tillbaka till 1700-talet

1886 års renbetslag innebär att samerna har tillgång till sina betesmarker sedan urminnes tider

Det händer ganska ofta att *Botebladet* får möjlighet att presentera någon eller några av de olika säsongsboende som huserar i bygden. Så här långt har det dock, om jag inte minns fel, enbart rört sig om människor som endast brukar tillbringa tid i *Boteå* under sommarhalvåret. *Magnus Kroik*, i *Valla*, är dock regeln som bekräftar undantaget, eftersom han endast befinner sig i *Boteå* under vintern. Förklaringen till detta är dock ganska enkel, men samtidigt lite speciell och ovanlig: Magnus är nämligen renägare och renskötare, till vardags stationerad i *Borgafjäll* (medan renarna håller till i *Frostviken* i norra *Jämtland*) och vintertid brukar han och familjen förflytta sin renhjord till sydligare breddgrader.

Telefonledes berättar Magnus att han som 19-åring började som renskötare på heltid. Vidare att renägarna vintertid, i samband med att betet börjar ta slut, via lastbil, brukar transportera sina renar söderut, där betet är bättre. Väl framme vid det tänkta området, så lastar man av renarna på det område som man har bestämt.

För ett år sedan införskaffade Magnus ett hus i *Valla*, för att kunna befinna sig nära familjens renhjord, eftersom den behöver daglig tillsyn. Från årsskiftet i fjol, och fram till april, befann han och familjen – bestående av pappa Tomas, mamma Lena och sönerna Nils Aron och Magnus – sig i området och tog hand om sin renhjord. Det är *Voernese Sameby*, bestående av två vintergrupper, som betar i området och precis som i fjol håller man till uppe på *Ullångersfjället*, där Magnus och familjens renar håller till på östra sidan om *Botniabanan*, medan några släktingar till dem är på västra sidan om banan. Det var troligtvis renar ur någon av dessa hjordar som *Ulla Bodin*, *Botebladets* re(n)porter, kunde rapportera om för några nummer sedan av tidningen (se *Botebladets* sommarnummer 2020 på *www.botea.se*). För när det är mycket snö, blir ofta renarna kvar på samma plats, upptagna med att gräva efter bete i snön, medan de gärna, precis som de gjorde i fjol, beger sig ut på vift när lågt snödjup inbjuder till det. *”Snö är ett krav för att man, på ett lätt sätt, ska kunna sköta renarna. Om det är lite snö, så förflyttar*

dom sej”, förklarar Magnus.

Magnus berättar vidare att det är tillgången till bete som helt och hållet styr var man vintertid ska placera renhjorden – så nästa år kan man lika gärna komma att placera den på en helt annan plats; såsom t ex i *Rossön*, *Näsåker* eller längre söderut i *Jämtland*. Ibland kan det t o m hända att man, om betet (som i huvudsak består av renlav) tryter, ytterligare behöver flytta hjorden till en annan plats.

Magnus arbetsuppgift, som i huvudsak utförs under dygnets ljusa timmar, består i att hålla koll på renhjorden genom att kontinuerligt patrullera runt den med hjälp av sin snöskoter. Ganska ofta händer det att renar beger sig utanför områdets s k *kantspår*, som t ex kan bestå av en väg, ett skoterspår eller dalgång. Detta märks genom att renarna lämnar spår på och bredvid skoterspåret. Efter det att renskötaren har lyckats spåra upp djuren, kör han runt dem och driver dem därefter sakta tillbaka till hjorden. Själva området, där renarna befinner sig för stunden, kan också komma att förändras vartefter, för att förbättra betesmöjligheterna. Ofta märker renskötaren att det börjar bli dags för detta, genom att hjorden börjar förflytta sig mot kantspåret. Dessvärre är det mer regel än undantag att man inte har lika många renar med sig tillbaka hem, som man hade när man inledningsvis lämnade hemorten, bl a beroende på att en del renar faller offer för jagande lodjur.

Att Magnus verkligen trivs med sitt arbete lyser igenom

forts. nästa sida

VOURNESE SAMEBY

Voernese är en av Sveriges totalt 51 samebyar. En sameby är dels ett geografiskt område, dels en ekonomisk förening för renskötande samer inom området. I samebyn finns fyra renskötselföretag som tillsammans får ha maximalt 2 300 renar.

Samebyns året runt område ligger dels i fjällområdet norr om Ankarvattnet upp mot gränsen till Lappland samt Norge, dels i fjällområdet öster om Ankarvattnet ner mot Borgasjön och Saxån. En avskild del av Voernese ligger runt fjället Jormlifjället norr om Jormlien. Voernese omfattar bl a norra delen av Daimadalens naturreservat, Södra Borgafjällen, Borgahällan m fl fjäll i södra delen av samebyn. Mot norr ligger Sipmeke, Jetneme samt Muretjakke vid gränsen mot Norge. Det sistnämnda är Jämtlands nordligaste fjäll. Söder om Voernese ligger Ohredahke sameby och norrut ligger Vilhelmina södra sameby.

Vinterbetesmarker finns i Sundsvalls, Timrås, Härnösands, Kramfors, Örnsköldsviks, Ragundas, Sollefteås och Strömsunds kommuner.

Samerna i Jämtland är en ursprungsbefolkning. Den sydsamiska befolkningen inom Voernese finns främst i Borgafjäll, Storjola samt i Karitjärn och området däromkring.

År 1889 trädde 1886 års renbeteslag i kraft. Lagen innebar att det administrativa begreppet sameby (lappby), infördes i svensk lag, vilket i huvudsak innebar att nyttjanderätten till mark i fjällområdet blev gemensam.

KÄLLA: WIKIPEDIA.SE

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Förra året införskaffade Magnus Kroik ett hus i Valla för att kunna vara nära sin och familjens renhjord.

RENNÄRINGSLAGEN

Rennäringslagen är den lag som reglerar rennäringens villkor i Sverige. Enligt lagens portalparagraf tillkommer renskötselrätten den samiska befolkningen och grundas på urminnes hävd. Renskötselrätten får endast utövas av same som är medlem i sameby.

I rennäringslagen fastställs inom vilka områden renskötsel får bedrivas. Året runt-marker är Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker ovanför odlingsgränsen, renbetesfjällen i Jämtlands län samt ytterligare några områden i Jämtlands län och Dalarnas län. Vinterbetesmarker, där renarna får uppehålla sig under perioden 1 oktober–30 april, utgörs av övriga delar av lappmarkerna nedanför odlingsgränsen samt "sådana trakter utanför lappmarkerna och renbetesfjällen där renskötsel av ålder bedrivs vissa tider av året".

Rennäringslagen innehåller också bestämmelser om samebyar. Medlem i sameby är:

- ❏ Same som deltar i renskötseln inom byns betesområde
- ❏ Same som har deltagit i renskötsel inom byns betesområde och haft detta som stadigvarande yrke och inte övergått till annat huvudsakligt förvärvsarbete,
- ❏ Den som är make eller hemmavarande barn till medlem, eller efterlevande make eller underårigt barn till avliden medlem.

Samebyn får inte bedriva någon annan ekonomisk verksamhet än renskötsel. Medlemmar i samebyn får jaga och fiska på utmark inom de delar av byns betesområde som hör till renbetesfjällen eller lappmarkerna under den tid då renskötsel är tillåten där. Renskötselområdet fördelas mellan samebyarna i särskilda byområden. Detta gjordes ursprungligen av Länsstyrelsen, men görs numer av Sametinget.

KÄLLA: WIKIPEDIA.SE

under hela intervjun. ”*Det är roligt att få jobba med djur och att varje dag få vara ute i naturen. Det är också ett väldigt omväxlande jobb och absolut inget sju till fyra jobb”*, konstaterar Magnus och berättar vidare att kalvmärkningen, som brukar äga rum under juli månad, tillsammans med renskiljningen och slakten i september, också är viktiga tillfällen i jobbet som renskötare.

Renskötseln i dessa trakter har en mångårig tradition som troligtvis sträcker sig flera hundra år tillbaka i tiden. Magnus tipsar *Botebladets*, långt ifrån renrakade, reporter att höra av sig till storebror Nils Aron för kompletterande information.

Nils Aron berättar att det finns väl dokumenterat att samerna, från och till i mer än ett par hundra år, har haft vinterbete för sina renar i *Boteå* med omnejd. *”Det går säkert att spåra det ännu längre tillbaka i tiden, men dit har min forskning tagit mej så här långt”*, berättar han. En forskning som bl a bekräftas i boken *Frostvikssamernas vinterförflyttningar* av *Ingwar Åhrén*. Enligt bokens författare var dessa förflyttningar söderut även ett sätt att slippa ifrån rovdjur, att få ett bättre klimat och att kunna nå en större marknad för sitt renkött. Han menar också att det var mycket möjligt att det samiska landet faktiskt sträckte sig ända dit och att det just därför var helt naturligt för dem att röra sig mellan fjäll och hav.

Det är, som tidigare nämnts, andra året som *familjen Kroik* håller till på *Ullångersfjället* och man får gå tillbaka ända till 1920-1930-talet, då *bröderna Kroiks* farfars familj höll till där. Nils Aron berättar vidare att på den tiden, och även längre tillbaka, så skedde vinterflyttningen av renarna via älvarna, men att byggandet av dammar och utbyggnaden av vattenkraften, på 1940- och 1950-talet, satte stopp för detta. *”Jag hade mer än gärna kunnat tänka mej att flytta renarna via dom gamla flyttlederna, om dom bara hade funnits kvar!”*, resonerar han.

Även Nils Aron är till synes mycket nöjd med sitt yrkesval. ”*Det bästa med jobbet är att man får vara utomhus varje dag och att man får känna en sorts kärlek till djuren. När jag inte är med renarna, så tänker jag på dom nästan hela tiden. Det sitter liksom i benmärgen!”*, förklarar han med märkbar värme i rösten.

Nils Aron nämner också om den årliga kalvmärkning och renskiljning som Magnus tog upp och berättar även om den bevakning som, dygnet runt, sker av renarna i maj, för att förhindra att de försvarslösa småkalvarna faller offer för olika rovdjur. I juni, när snön är på väg att försvinna, får renarna frigång och förflyttar sig då ofta ner i fjälldalgångarna. Detta sker också under augusti och vid de tillfällena brukar det bli tid för reparationer av t ex hagar och för underhållsarbeten på t ex snöskotern.

av Rolf Ronestjärna

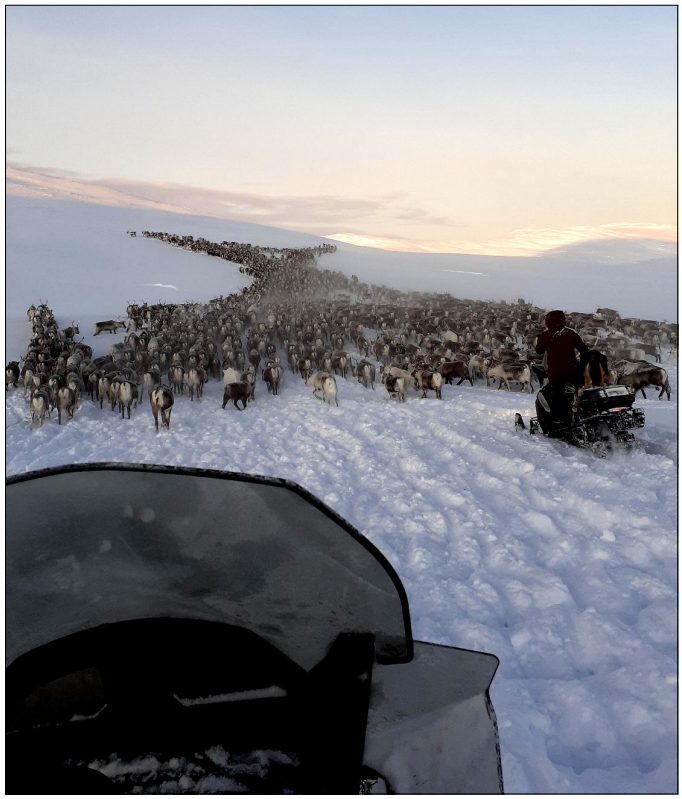

FOTO: MAGNUS KROIK

Renhjorden samlas ihop inför avresan till vinterbetet.

FOTO: ULLA BODIN

Den snö som föll i mitten av januari skapade ett vykortsvackert landskap.

Sent om sider anlände vintern

En hel del Boteåbor blev utan elektricitet i samband med snöovädret i början av året

Snön lyste med sin frånvaro under hela hösten. Det var mörkt, mörkt och åter mörkt. När solen tittade fram, vid något enstaka tillfälle, spratt det till i både kropp och själ. Den 12:e januari kom vintern, med mängder av snö via en storm. Tyvärr är inte snöstormar, med mycket snö och vind, bara till godo, för de kan leda till (framför allt om man bor ute på landet) strömavbrott.

Temperaturen ute sjönk till många minusgrader och inne var det inte speciellt varmt heller. Tur att vi har både kakelugn och täljstensspis! Vi tittade på *Eons* hemsida – ingen servicetekniker på väg...det kan man väl förstå, de har fullt upp nu. När det blev mörkt åkte stearinljusen fram. Till middag blev det pulversoppa uppvärmd på täljstensspisen. Till slut blev det en trevlig hemmakväll, där hela familjen satt inlindade i filtar vid köksbordet och spelade sällskapsspel i stearinljusens sken. Jag hoppas att alla andra i bygden hade det lika mysigt. Framemot sjutiden kom strömmen tillbaka.

Nästa dag var det helt magiskt ute. Solen sken och det gnistrade i den kalla snön. Vilket fantastiskt landskap det blev! Mycket ljus och väldigt vitt efter allt mörkt och grått. Det var bara att ta fram snöskyfflarna och börja skotta. Äntligen hade det blivit riktig vinter! *av Ulla Bodin*

FOTO: LARS BODIN

De enorma snömängder som begravde Boteå runt mitten av januari fick Botebladets reporter att känna sig insnöad.

PORTRÄTTET

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ingrid Viking

Ingrid Viking övertog föräldrarnas sommarbostad i Kalknäs

I denna utgåva av Botebladet möter vi Kalknäsbon Ingrid Viking

Kalknäsbon *Ingrid Viking*, som 1999 kom inflyttandes från *Nynäshamn*, har sedan dess och under åren på flera sätt bidragit till bygdens gemensamma åtaganden. Men låt oss återvända till det om en liten, liten stund.

Det är en kall och vintrig dag som jag har förmånen att besöka Ingrid i hennes lilla hemtrevliga hus på *Solumsvägen* i *Kalknäs*. Vi slår oss ned i hennes

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ingrid Viking trivs utomordentligt bra i Boteå och med boendet i Kalknäs.

FEM SNABBA FRÅGOR:

Mitt älsklingsplagg:
- Beror på humör och väder, men gärna nåt med krage.

Sån är jag:
- En humörsmänniska som är ganska social och utåtriktad.

Tre föremål jag skulle ta med till en öde ö:
- Transistorradio, bok och kortlek.

Jag blir glad när:
- Jag hamnar i dråpliga situationer och när andra skrattar och är glada.

Någon jag gärna vill träffa:
- Min farmor, som dog innan jag föddes.

mysiga kök och jag tackar nej till hennes fikaerbjudande.

Ingrid berättar inledningsvis att hon för första gången såg dagens ljus på *Danderyds sjukhus* (veckan innan Hep Starslegenden *Svenne Hedlund* föddes) i februari 1945. Föräldrarna Valle och Evalia arrenderade för tillfället ett jordbruk i *Åkersberga* tillsammans med Ingrids morbror och morföräldrar. På plats fanns redan en två år äldre syster till Ingrid och med åren kom familjen även att utökas med två pojkar. På jordbruket huserade tre hästar, några kor och grisar, ett antal höns och en folkilsken tupp.

När Ingrid var fem år gammal gick flyttlasset till *Tyresö*, där pappa Valle började jobba som byggnadsarbetare, medan mamma Evalia fortsatte att vara hemma med barnen. Flytten till *Tyresö* upplevdes som positiv av syskonen, eftersom det, till skillnad mot tidigare, bodde mycket barn i närområdet, som de kunde leka tillsammans med. Vintertid kom det mest att handla om skidåkning och sommartid tillbringade Ingrid för det mesta på badstranden med några bullar och en saftflaska, som hennes mamma skickat med. *”Eftersom jag lärde mej att simma redan innan jag hade börjat skolan, så fick jag tillåtelse av pappa och mamma att gå till badstranden utan deras sällskap”*, minns Ingrid.

Sina sex första skolår tillbringade Ingrid på *Kumla skola* i *Tyresö* och därefter blev det fyra års studier på *Stockholm stads hushållstekniska realskola. ”Detta var nog troligtvis inte mitt första val, eftersom jag hemma gjorde allt jag kunde för att slippa hjälpa till i hushållsarbetet genom att skylla på läxor”*, förklarar Ingrid och skrattar glatt och fortsätter: *”Tyresö var rena rama bondvischan på den tiden, och TV:n hade ännu inte hunnit slå igenom, så det fanns inte så mycket för oss ungdomar att göra. Så man var helt enkelt tvungen att aktivera sej själv och då fick det bli nödlösningar såsom danslektioner och husmodersgymnastik.”* Under tonåren sommarjobbade hon bl a på *Postgirot* och i kiosken på det ganska nyöppnade *Wasavarvet* (föregångare till nuvarande *Vasamuseet*).

1962 gick Ingrid ut realskolan och fick genast jobb som kontorist hos ett utbildningsföretag, som senare kom att slås ihop med *Hermods*. *”Det fanns väldigt gott om jobb på den tiden och det var bara att välja och vraka”*, minns Ingrid. *”Helst hade jag velat läsa vidare och utbildat mej till bibliotekarie eller förskolelärare, men betygen räckte dessvärre inte till för det.”*

Efter ett par år fick Ingrid jobb som kontorist hos *Kungliga Armétygförvaltningen* (*KATF*, idag *Försvarets Materielverk*). *”Jag trivdes väldigt bra där – speciellt dom sista sexton åren på personalavdelningen, där det var bra arbetsgemenskap och sammanhållning!”*, konstaterar hon. Där blev hon kvar fram till 1990, då hon började jobba som väktare för vaktbolaget *Securitas*. Under åren på *KATF*, närmare bestämt 1965, födde Ingrid sonen Peter,

forts. nästa sida

FOTO ROLF RONESTJÄRNA

Ingrid Viking har fint sällskap av sina två katter – här är det Trollet som kärvänligt krypit upp i hennes famn.

som idag bor i *Stockholm*, är gift, har två bonusbarn och jobbar som vitvarutekniker för *Bravida*.

1999 gick Ingrids flyttlass till *Boteå* och givetvis inställer sig frågan om hur det kom sig att hon hamnade just här. *”Min pappa föddes och växte faktiskt upp i Boteå och 1965 köpte han och mamma det hus som jag bor i idag, för att ha som sommarställe”*, förklarar Ingrid. I mitten av 90-talet, några år efter att föräldrarna överlåtit huset till barnen, köpte Ingrid ut sina syskon, med den baktanken att kunna flytta dit någon gång i framtiden. Och så blev det, som kan konstateras!

Under några somrar på 90-talet hade Ingrid möjlighet att sommarjobba inom hemtjänsten i *Boteå* och hon kunde därför genast gå in som vikarie i samband med flytten. Efter några år fick hon fast anställning och kom att jobba där fram till 2010, då hon gick i pension. *”Det var väldigt trevligt att jobba inom hemtjänsten och att få träffa brukarna. Jag trivdes också väldigt bra med arbetskamraterna”*, summerar Ingrid tacksamt.

Vi som känner Ingrid, vet att hon är en mycket social person som gärna ställer upp och hjälper till där det finns behov. I början av 80-talet var hon t ex med och bildade en kvinnojour i *Tyresö*, där hon kom att vara engagerad i 15-talet år, och i slutet av 80-talet, fram till flytten till *Boteå*, var hon dessutom engagerad i *Brottsofferjouren*. Ända från det att Ingrid slog ned bopålarna *Boteå* har hon på liknande vis engagerat sig på olika sätt. Hon har t ex varit en trogen ledamot i *Boteåparlamentet* sedan 2011, där hon har och har haft ansvar för den årliga *Kakfrossan*. Hon var även mycket aktiv i Parlamentets flyktingarbete, då det begav sig, och hon var bl a engagerad i de asylsökande flyktingarnas svenskundervisning och hon drog också ett tungt lass när det gällde Parlamentets kläddistribution till flyktingarna i bygden (se *Botebladets* vinternummer 2014 på *www.botea.se*). Ingrid har även varit en av de drivande krafterna i den omtyckta *Boteträffen*, som har varit igång sedan 2010 (se *Botebladets* vinternummer 2017) och sedan ett antal år är hon dessutom styrelseledamot och aktiv i föreningen *Bibliotekets Vänner i Boteå*. På sätt och vis kan man därmed kanske säga att cirkeln nu är sluten, eftersom hennes önskan i ungdomen, som tidigare konstaterats, ju var att få utbilda sig till just bibliotekarie. Utöver att engagera sig i bygden, uppskattar Ingrid även att läsa och att promenera (det brukar bli några mil i veckan) och att sommartid odla grönsaker på tomten.

Att Ingrid är nöjd och tacksam över sitt beslut att flytta till *Boteå* framgår med all önskvärd tydlighet. *”Det har varit bra att bo i Boteå och jag är glad att jag flyttade hit. Jag uppskattar verkligen tystnaden och möjligheten att kunna se stjärnhimlen på kvällarna. Det har också varit lätt att lära känna bygdens folk och jag har fått många fina vänner”*, konstaterar Ingrid avslutningsvis.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Den pågående pandemin har gjort att Ingrid Viking, precis som många andra, har blivit ganska isolerad.

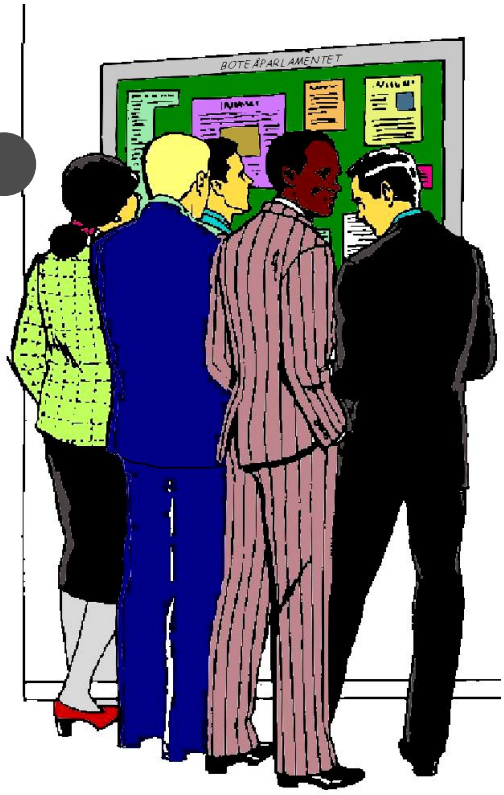

Boteåparlamentet informerar

PRENUMERATION BOTEBLADET

Prenumerera på Botebladet!!!

Botebladet
STEFAN LÖFVEN GRATULERADE UNDROMS IF!!!
Björksjöbor har gett ut bok

Känner Du någon utflyttad Boteåbo eller annan person som skulle vilja få Botebladet i brevlådan? Är Du själv inte bosatt här, men ändå vill läsa Botebladet? Vill Du prenumerera på Botebladet för någon annans räkning? Möjligheten finns i så fall att, till det låga priset av **200 kr/år** (inklusive porto), få tidningen skickad dit Du vill!

Vänligen kontakta prenumerationsansvarig: *Karin Ronestjärna, Tel: 0612 - 601 23* eller skicka ett vykort till redaktionen på adress: *Botebladet, c/o Karin Ronestjärna, Undrom 140, 881 95 Undrom*. Allra enklast är det att skicka ett mail till **karin@ronestar.nu**

Boteåparlamentets Bankgironummer är 5548-6377

VIKTIG INFO

REDAKTIONELLT MATERIAL

Lämna alltid in information för **Anslagstavlan** (såsom evenemangstips och annan reklam) till redaktionen i god tid innan angivet presstopp (ju tidigare desto bättre). Det som kommer in i sista minuten tas in i mån av tid och plats. **Artiklar och reportage måste lämnas in minst en vecka före presstopp**. Maila alltid så stora bilder som möjligt, för att få bästa slutresultat. Glöm inte bort att ange fotograf och vilka personer som finns med på bilderna. Bidrag tas helst emot via mail eller USB-minne. Maskinskriven text funkar också, men dock helst bara i nödfall. Mailadressen är som tidigare: **botebladet@botea.se**

LEDIGA HUS I BOTEÅ

Hör av Dig till **Boteå Husgrupp** om Du känner till något hus som är till salu eller står tomt i Boteå. Det finns nämligen fortfarande folk som kan tänkas vara intresserade av att flytta hit och som därför söker boende. Tag även vara på möjligheten att hitta och annonsera ut hus via Boteåparlamentets hemsida på **www.botea.se**.

Kontaktperson: Lennart Johansson, 073-834 06 82.

LEDIGA LÄGENHETER I UNDROM

Just nu finns det en ledig tvårumslägenhet på Vallänge Servicehus annex och även två tvårumslägenheter (i radhuslänga) på tidigare pensionärshemmet i Undrom. Vid intresse kontakta Solatum på 0620-68 28 60 för ytterligare information.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sedan 2017 har konstnären Miriam De Vincenti sin hemvist på Häggbränna i Björkå.

Konstnären Miriam De Vincenti finner inspiration i naturen

Kulturen och naturen går hand i hand enligt Miriam

I mer än 2,5 år, ända sedan *Sollefteå konstförenings* konstrunda 2018 (se *Botebladets* höstnummer 2018 på *www.botea.se*), har konstnären *Miriam De Vincenti* stått högt upp på min önskelista för intervjuobjekt. Orsaken till detta, var att den konst, i form av målade alster, väggskulpturer och skulpturer i trä, som hon då visade upp verkligen satte fart på min fantasi. I mitten av februari fick jag äntligen napp och efter sedvanlig säker Coronafotografering skedde intervjun över telefon.

Miriam berättar att hon föddes i *Buenos Aires, Argentina* och att hon, redan som 15-åring, började studera konst inför mästaren *Susana Fernández Paglia*. Därefter blev det ytterligare konststudier.

2005 flyttade Miriam till *Sverige* tillsammans med sin make och två barn. Maken hade redan svenskt medborgarskap, som han hade fått när han kom som politisk flykting till *Sverige* på 70-talet. *”Det rådde ekonomisk kris i Argentina, så vi bestämde oss för att flytta till Sverige för att ge våra barn bättre möjligheter”*, förklarar Miriam. Det visade sig dock vara svårt att hitta bostad i *Stockholm*, så efter ett halvår gick flyttlasset till *Sollefteå*.

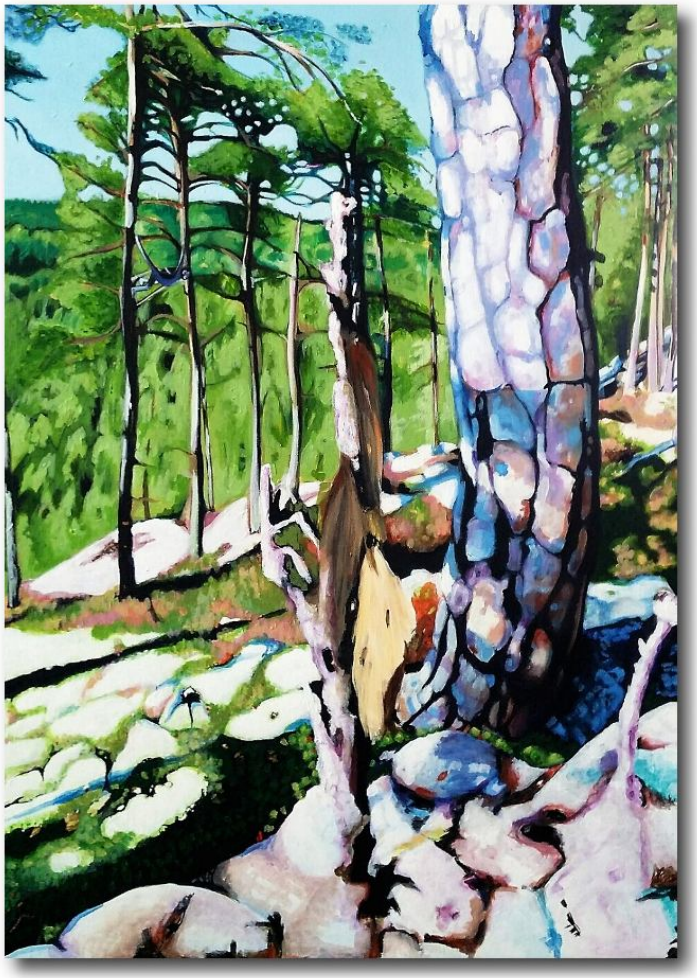

Via en annons i tidningen, om lediga bostäder i *Kramfors*, hamnade de till sist i *Sollefteå*.

Efter några år bestämde sig Miriam och maken för att gå skilda vägar och 2013 träffade hon, blev tillsammans och sedermera gifte sig med Pia. 2017 flyttade de in i huset på *Häggbränna* i *Björkå*.

Sedan flytten till *Sverige* har Miriam dessutom studerat teckning och akvarell vid *Malmfältens Folkhögskola* i *Kiruna* och på *E-konstskolan Prisma* vid *MKFC Stockholms Folkhögskola*.

Miriam tycker att naturen och kulturen, i mångt och mycket, går hand i hand och att hon får mycket inspiration av att vara ute i naturen. Hon målar främst i akryl och använder sig ofta av återkommande symboler – och då gärna feministiska – som ger uttryck för både filosofiska frågeställningar och ett existentiellt sökande. *”För mej är målandet ett sätt att passera gränsen från verkligheten till en parallell värld, där former och färger svävar i luften. Dom svävar omkring oss och man fångar dom till varje tillfälle, till varje tavla där skapelsen och uttrycket är det som gäller. Där är färger och former balanserade av pulsen av blod. Den här världen är kopplad till verkligheten på ett omedvetet sätt, ju mindre medvetenhet det är desto mer expressivitet uppnås”*, förklarar Miriam.

Enligt förståsigpåarna är Miriams konst influerad av konstinriktningar såsom kubism, dadaism och surrealism. Hon tycker att den största utmaningen för henne, som konstnär, är att kunna uppnå ett uttryck. *”När en tavla hänger på väggen tillhör den inte längre konstnären, fastän den insisterar på att känna sej ’hängd på en spik’. Det spelar ingen roll vad det var han menade eller vilken anledning han hade att måla den. Tavlan tillhör betraktaren, som har passerat verklighetens tröskel för att skapa sin egen historia och berikar sej med den. Det är inte lätt och jag vet att jag är på väg på en lång väg, som jag bara har avverkat ett par meter på”*, reflekterar hon. Hennes mål och önskan är att betraktaren transporterar hennes tavlor till den plats dit den själv vill gå och att man kanske en dag kommer att träffas där, någonstans med en gemensam historia.

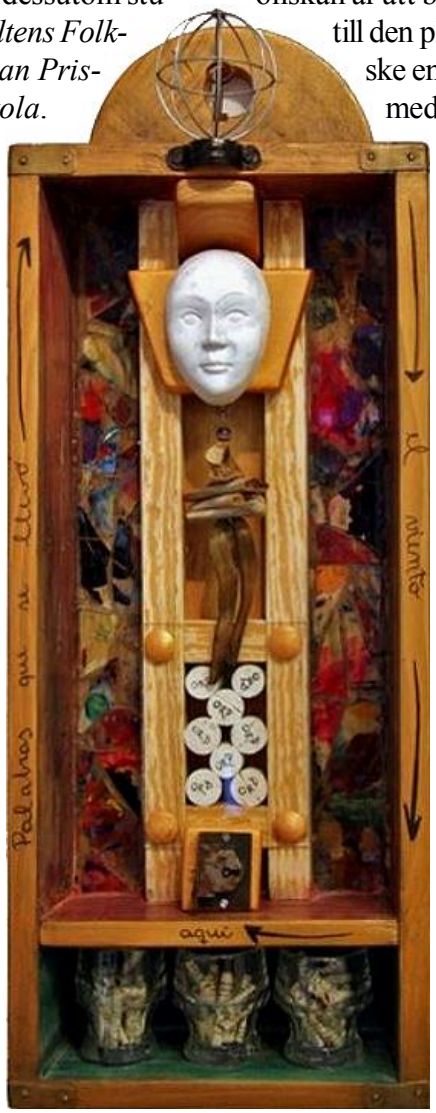

Miriam skapar också en hel del collage och assemblage (ett slags tredimensionellt collage) där hon använder olika typer av återvinningsmaterial. Genom att använda olika material och tekniker kommer hon närmare det som hon vill säga genom sin konst. *”Inte alltid har jag en avslutad tanke, utan det handlar om en öppen reflektion som växer med skapandet”*, förklarar Miriam vidare. Hon upplever att hennes kreativitet stimuleras och tar sig som bäst uttryck när hon leker med bilder, med ord och symboler eller metaforer. Förhoppningsvis sätter då hennes tankar och reflektioner igång andras tankar och reflektioner som betraktaren kan ha för sig själv eller dela med sig av till andra. *”Jag anser att när vår kapacitet för reflektion stimuleras, så gör det oss mer mänskliga, mer empatiska och det ger oss även en bredare vision om oss själva och världen som omger oss. Dessutom är det lättare att reflektera efter ett leende.”*

av Rolf Ronestjärna

Fotnot: En stor del av artikeln bygger på anteckningar som Miriam själv har försett artikelförfattaren med.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Brevbärare Lars Jansson, som har delat ut post i Boteå under 20 års tid, älskar verkligen sitt arbete.

Brevbäraren Lars Jansson har uppskattat att få dela ut post i Boteå

För en del Boteåbor är Postis-Lasse en av få mänskliga kontakter som de har under veckorna

Boteå är en bygd i ständig förändring och människor flyttar in, och ibland också ut, i parti och minut. Vissa nyinflyttade föredrar att gå under radarn, medan andra gärna vill vara en aktiv del av bygden. Den person som kanske har mest kännedom om bygden, och förändringar när det gäller befolkningen, är allas vår uppskattade brevbärare *Lars Jansson*.

Tidningens redaktör hade under en längre tid haft tankar på att intervjua Lars och äntligen gavs det tillfälle till detta. Intervjun sker, som nästan alla så här i coronatider, över telefon. Lars berättar inledningsvis att han (som fyraåring) och familjen flyttade från *Stugun* till *Sollefteå* 1964. Redan 1975 började han som lördagsvikarie på Posten i *Sollefteå* och tre år senare fick han fast anställning. Jobbet som lantbrevbärare har han haft i 30 år, varav han de senaste 20 åren har delat ut posten i *Boteå*.

Lars arbetsdag börjar med att han först sorterar posten. Därefter kör han sin postrunda, som inleds med en viss utlämning i *Remsle*, för att därefter fortsätta från *Kvickroten* i *Multrå* ned till *Undrom* och *Gålsjö*. På tillbakavägen lämnar han ut post på sträckan mellan *Multråberget* och *Remsle*, för att slutligen avsluta arbetsdagen med att hjälpa till med att sortera den post som har dykt upp under dagen. *”Totalt rör det sej om ungefär 13 mil per dag och totalt handlar det om runt 3 000 mil per år. Sammanlagt hamnar det väl på omkring 6 000 turer under dom här 20 åren”*, summerar Lars snabbt.

För en del kunder är Lars besök kanske dagens stora händelse och det har ofta hänt att kunder valt att bara köpa ett enda frimärke av honom, istället för ett häfte, för att få möjlighet att, kanske redan nästa dag, kalla in honom igen. Under åren har Lars lärt känna en hel del trevliga Boteåbor. *”Under drygt tio års tid stannade jag alltid till hos Rolf Östlund, på Macken i Grillom, och förmiddagsfikade. På den tiden var Macken lite av en ungdomsgård för dom äldre*”, berättar Lars och skrattar glatt. Under åren har Lars också ofta fått smörja kråset hos olika Boteåbor och det har då och då hänt att han har mötts av en lapp i brevlådan, där det t ex har stått skrivet att husnyckeln ligger under dörrmattan, att en ter-

mos med kaffe står på köksbordet och att färdigbredda smörgåsar ligger på ett fat i kylskåpet. Särskilt minns och värdesätter Lars de i princip dagliga besöken, under kanske 15 års tid, hos *Bettan* och *Sem Norberg* på *Bettans Konferenscenter*, där han alltid blev bjuden på lunch. *”Dom båda saknar jag jättemycket, även om det kom att visa sej vara förenat med en viss risk att stanna till där!”*, säger Lars och gör en konstpaus. *”Vid ett tillfälle, när jag skulle åka därifrån, hördes nämligen plötsligt en kraftig smäll bakifrån bilen. Det visade sej att det var tvillingarna Norberg – som stod och skrattade en bit bort tillsammans med lillasystern – som hade tryckt upp en potatis i avgasröret! Efter det gällde det att hålla bättre koll!”*, berättar Lars och skrattar igen.

Två ytterligare händelser dyker, under vårt samtal, upp i Lars minne. Vid ett tillfälle låg det t ex en plastpåse i en brevlåda och i påsen låg det 20 räkningar och 35 000 kr. *”Det tog mej en halvtimme att räkna och skriva alla kvitton!”*, minns Lars. Vid ett annat tillfälle blev han inkallad till en kund, som hade hört att man kunde betala räkningar via telefonen, men som inte hade lyckats få till det. *”Det visade sej dock att kundens telefon var av modell äldre – en sån där med nummerskiva – så det slutade med att jag fick ta med mej räkningen hem och betala den via min egen dator.”*

Att Lars verkligen gillar och har tyckt om sitt jobb råder det ingen som helst tvekan om. *”Jag har aldrig vaknat en morgon då det har känts tungt att gå till jobbet. Det är alltid så avkopplande att få sätta sej i postbilen på morgonen och jag älskar verkligen mitt jobb och att få möta alla trevliga Boteåbor. Ingen dag är den andra lik!”*, konstaterar Lars till sist.

av Rolf Ronestjärna

POSTNORD

PostNord AB är ett svenskt aktiebolag som är en nordisk postoperatör. Bolaget, som bildades 2009 genom ett samgående mellan den svenska Posten och Post Danmark, är Sveriges näst största efter Volvo Cars. Postnordkoncernen ägs till 60 procent av svenska staten och till 40 procent av den danska. Rösterna på bolagsstämman är dock jämnt fördelade mellan den svenska och danska staten och båda utser lika många styrelseledamöter.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Paketutlämningen har ökat rejält de sista åren.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars Jansson har, i samband med sina postrundor i bygden, lärt känna många trevliga Boteåbor under åren.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Brandmästare Lars Blomén ser fram emot att få montera den nya pumpen på sin brandvagn.

Blommans brandvagn har gjort skillnad under de gångna åren

Vid flera tillfällen har Lars Bloméns brandvagn varit med och räddat både hus och egendom

Att *Boteå* förfogar över en alldeles egen brandvagn kanske inte alla *Botebladets* läsare känner till. Senast det gjordes ett reportage i *Botebladet* om denna brandvagn var 2014. Därför kändes det som om det var på tiden att på nytt lyfta fram brandvagnen, eftersom den kan visa sig vara skillnad mellan liv och död i slutändan.

Ägare till *Boteås* brandvagn är Grillomsbon *Lars "Blomman" Blomén*, som bestämde sig för att bygga den när han noterade att det brukade ta alldeles för lång tid för *Sollefteå brandkår* att ta sig till *Undrom* i samband med utryckningar. Första gången som brandvagnen var i tjänst var i samband med Valborgsmässofirandet på *Rixdan* i *Björkå* 2009 (se *Botebladets* sommarnummer

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars Blomén med brandvagnen som den såg ut 2009.

FOTO: LARS BLOMÉN

Idag är brandvagnen byggd på schassit av en hästfinka.

2009 på *www.botea.se*). Redan året därpå fick brandvagnen vara med om sin första riktiga utryckning, i samband med en gräs- och skogsbrand i *Undrom*. De följande tre åren var det en hel del akuta bränder, där brandvagnen fick vara med och rädda hus från att brinna ned. *”Det känns bra att man kan ställa upp för bygden och göra skillnad och moroten är givetvis när man lyckas släcka en brand”*, konstaterar Lars. Med åren har det blivit en hel del utryckningar.

Brandvagnen byggdes inledningsvis på en mindre släpkärra, men efter 6-7 år byggde Lars om den i samband med att han införskaffade en hästkärra, en s k hästfinka. Lars berättar vidare att brandvagnens pump, i samband med en kraftig gräsbrand som hotade en fastighet på *Kyrkvägen* i *Undrom*, plötsligt strulade och att han då insåg att det började bli dags att byta den. Nu har han införskaffat en ny pump; en högtrycksdieselpump med elstart, som han tänker montera inför den kommande säsongen (brandvagnen är nämligen avställd under vinterhalvåret). Fördelen med den nya pumpen är bl a att den har dubbel kapacitet, jämfört med den gamla, och att det även går att koppla två slangar, istället för en, till den. Vidare kan nämnas att vagnens vattentank rymmer 1 000 liter och räcker till ca 30 minuters spruttid, vilket det ungefär också tar för brandkåren att ta sig till *Undrom* vid en utryckning. Dessutom finns det, vid behov, att tillgå 200 meter vattenslang och brandvagnen har även möjlighet att ta sig fram på ytor, där det är för trångt för de otympliga brandbilarna.

För det mesta används dock brandvagnen endast i förebyggande syfte; i samband med att fastighetsägare, till en låg kostnad, hör av sig och vill ha hjälp med vattning i samband med löv- och gräsbränning. Inför de uppdragen brukar Lars även kontakta brandkåren och informera om vad som är på gång. Han har även ställt upp med bevattning vid torra somrar. För ett par somrar sedan, när det rådde totalt eldningsförbud i länet, fick *Konvaljparken* i *Dämsta* dispens av brandkåren eftersom Lars var där och förvattnade och även befann sig på plats under hela dagen.

Att brandkåren uppskattar att ha en utpost (läs brandpost) i *Grillom* brukar man bl a visa genom att man fyller upp brandvagnens vattentank när vagnen har varit i aktiv tjänst. *”Brandvagnen är dock bara ett komplement till brandkåren och det är därför jätteviktigt att man alltid ringer till brandkåren först i samband med brand – därefter kan man ringa mej”*, poängterar Lars till avslutning.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Under vinterhalvåret har brandvagnen ledigt.

FOTO: BIRGITTA BLOMÉN

Lars Blomén åtar sig gärna olika eldningsuppdrag tillsammans med sin praktiska brandvagn.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Församlingsprästen Rolf Öhlén flankerad av kantor Maria Robertson och vaktmästare Peter Axelsson.

Pastoratets Församlingar har tvingats att tänka i nya banor under pandemin

Boteå Församling har, trots de nya Coronareglerna, kunnat fortsätta med sin Gudstjänstverksamhet

Botebladets redaktör har väl sällan eller aldrig tidigare upplevt att en präst har talat enbart till honom i samband med en Gudstjänst. Så var dock fallet under kvällsgudstjänsten i *Boteå kyrka* den 14:e februari. I och för sig kan det ju ha berott på att redaktören var den ende besökaren på Gudstjänsten i fråga...

Ett par dagar senare ringer jag upp Församlingsprästen *Rolf Öhlén* och denne berättar då om hur Gudstjänstlivet har förändrats fullständigt under pandemin. *”Det gick ganska bra när begränsningen av Gudstjänstbesökare till en början var satt till 50. Men när antalet sänktes till åtta personer, i november, insåg vi att verksamheten inte kunde fortsätta som vanligt”*, berättar Rolf.

I *Sollefteå* har man, sedan den nya begränsningen började gälla, fått hålla löpande Gudstjänster, s k drop-in Gudstjänster, och vid några tillfällen har man även fått köra i flera omgångar. I *Boteå* och *Överlännäs* har man dock inte behövt göra några förändringar, eftersom det hittills inte varit någon direkt trängsel på Gudstjänsterna – förutom vid ett tillfälle i *Överlännäs*, då Gudstjänsten fick repriseras fyra gånger. *”Men det har trots allt funkat bra och så här långt har vi kunnat hitta bra lösningar utifrån vår verksamhet och dom förutsättningar som råder just nu”*, berättar Rolf och tillägger att han tycker att det har varit intressant att notera hur de olika församlingarna har löst problemen under pandemin. Han tror vidare att man, under pandemin, kanske t o m har nått ut till fler människor än annars – mycket beroende på att församlingarna, i större utsträckning, har börjat att använda sig av den digitala tekniken.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Som postludium spelade kantor Maria Robertson Johan Sebastian Bachs Liebster Jesu, wir sind hier.

Sören Israelsson och Klas Häggblad, två av föreningens många eldsjälar, river ut material från bastun.

Ett nytt gym är på gång i Björksjön

Många smutsiga kroppar har blivit rena under de 75 år som bastun i Björksjön har funnits

Nu slår det gnistor i bastun i *Björksjön*. Nej, det är inga gnistor från någon eld, bastun är eldriven. Gnistorna som slår ut är flitens gnistor, nu när man har börjat riva ut ena halvan av byggnaden för att göra ett gym.

Björkå Björkådalens Idrottsförening har idag en bastubyggnad med dusch och omklädningsrum i anslutning till elljusspåret i *Björksjön*. Byggnaden har två bastu- och omklädningsrum, som användes flitigt under den tid det var skidtävlingar i *Björksjön*. Men nu används oftast bara ena halvan av byggnaden, medan den andra halvan har fungerat som förråd.

De senaste åren har det funnits planer på att flytta ut det nuvarande gymmet från källaren i Folkets Husbyggnaden ut till bastubyggnaden för att tillgängligheten ska bli bättre. Man slipper då trapp ner till gymmet. Installation av kodlås, för bättre tillgänglighet och för att slippa ha en nyckel, har redan installerats i vinter. Föreningen har även valt att satsa på tillgänglighet för alla, både medlemmar och icke medlemmar,i form av de satsningar som gjorts med tillgänglighetsramp vid badplatsen. Att då även kunna göra gymmet tillgängligt och slippa trappor har varit en del av den plan som föreningen har.

Som ett led av olika energibesparande åtgärder har man även under hösten installerat en solcellsanläggning på taket till bastubyggnaden. Sedan tidigare har man redan installerat luftvärmepumpar, samt bytt ut de gamla glödlamporna på elljusspåret till LED-lampor. Dessa installationer var inte bara bra för föreningens ekonomi, med lägre elkostnader, utan är även i det långa loppet också en bra investering för miljön.

Bastubyggnaden byggdes redan 1946 nere vid *Björkån* av *Björkådalens Badhusförening*. Föreningens ändamål var att bedriva badhusrörelse samt befrämja ett allmänt och flitigt användande av bad. Andelsbevis fick man efter att ha betalat 25 kronor. Förutom att bybefolkningen använde badhuset, fick även skolbarnen använda det varannan lördag. Dessutom fick skogsarbetarna nyttja anläggningen på *Björkå AB:s* bekostnad. Badhuset övertogs av idrottsföreningen och flyttades 1973 till den tomt, där det nu står. *”Ombyggnationer sker, som det ofta gör i idrottsföreningar, via ideellt arbete och i mån av tid. Föreningen är väldigt tacksam för det ideella arbete som sker i föreningen, både med skötsel av andra anläggningar; såsom fotbollsplanen i Björkå, samt badet och eljusspåret i Björksjön”*, förklarar *Per Häggblad,* ordförande i föreningen.

av Christian Omberg

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sofie Mothander har ett förflutet som lärare på Kalknäs skola och som vårdbiträde på Vallänge särskilt boende.

Botebladet
Boktipset

Solumsbon Sofie Mothander bjuder på några boktips

Sedan några år tillbaka är Sofie Mothander med i styrelsen för Bibliotekets Vänner i Boteå

Jag älskar att läsa och lyssna på böcker och jag har sedan länge fyllt bokhyllorna hemma. Så därför är det underbart att det finns ett bibliotek här i *Undrom* (i Församlingshemmet invid *Boteå kyrka*). Vi har öppet tisdagar 14-19 och där finns jag ibland och lånar ut böcker. Andra gånger är jag bara vanlig låtnare. Jag är också den som, ett par tre gånger per termin, hjälper till med bokbeställningarna till biblioteket och jag försöker hålla mig uppdaterad genom bl a radio, TV och tidningar. Till bokbeställningarna får alla komma med tips och förslag. Vi har även en egen *Facebookgrupp*, så leta gärna upp *Boteå bibliotek*. Där ska vi försöka hålla er informerade om de nya böcker som vi fått in (nya böcker visas även upp på *www.botea.se*). Det kan också komma att handla om andra aktiviteter; såsom författaraftnar eller om den just nu vilande bokcirkeln.

Nu ska jag ge er några boktips på böcker som jag verkligen gillar och som finns på vårt bibliotek:

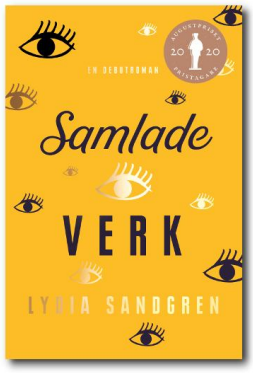

Samlade verk av Lydia Sandgren. Det är en väldigt tjock bok och den var den Augustprisvinnande boken 2020 (den finns också till lyssning eller som e-bok där sådana tjänster finns). Boken är en generationsroman i stil med *Jack* av *Ulf Lundell* och *Gentlemen* av *Klas Östergren*. Men det härliga med boken är att den har en kvinnlig tvist. Tidsmässigt spänner boken över senare halvan av 1900-talet och ända in i nutid. Den handlar mycket om händelser, företeelser och politik i *Göteborg*, *Sverige* och världen. Det är berättelser om människor, släkter, vänner och om förhållandet barn och föräldrar. Litteratur, konst, studier och vetenskap, ja, det är inte mycket som hon inte får in i romanen. Där finns också alkoholism, övergivenhet, försök att finna sig själv, sin plats i tillvaron, ett oförklar-

ligt försvinnande och ett myllrande liv med vardag och fester, familjer och arbete. Men för att en sån här tjock bok ska bli läsvärd, måste jag nämna något om språket. Det finns en lätthet och humor, någon har sagt att den var trög en bit in i boken, men ta dig vidare, för det är väl värt besväret! Jag blev totalt golvad av boken och saknar den redan! *Lydia Sandgren*, som debuterar med denna bok, höll visst på att skriva den i tio år och den är väl värd sitt Augustpris.

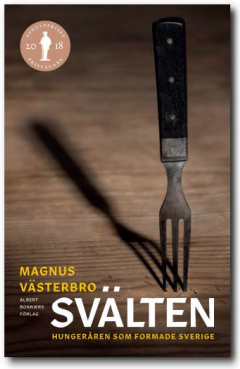

Svälten av Magnus Västerbro. Den här boken fick också Augustpris, fast det var 2018 och i den facklitterära genren. Det är som sagt en faktabok eller populärhistorisk bok om svältåren på 1860-talet. Hur var det i *Norrland* och i södra *Sverige* då? Vilka fick hjälp, vilka hjälpte och vilka höll inne med hjälpen? Författaren har lagt ned ett fantastiskt arbete med att ta reda på hur det var på olika platser på den tiden. Man får möta många olika människor och deras öden – något att påminna sig om när vi i nutid ser och läser om svält i världen. I den här boken får vi fakta om det som *Sara Lidman*, *Torgny Lindgren*, *Linnea Fjällstedt* och många andra har skrivit skönlitterärt om. Boken är fascinerande, lättläst och välskriven.

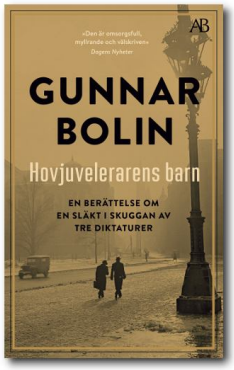

Hovjuvelerarens barn av Gunnar Bolin. Författaren (känd från kulturprogram i radions P1) skriver här sin egen familjeberättelse. Det är europeisk 1900-talshistoria genom hans ögon. Hans släkt stammar ur tsarens hovjuvelerare i *Moskva* och har förgreningar till *Österrike-Ungern* och hamnar till slut i *Sverige*. Fler länder och platser och tider är skådeplats för familjens liv. Det är en mycket välskriven, intressant och riktigt lättläst bok. Jag läste i samma veva *Den röda grevinnan*, *Yvonne Hirdmans* bok om sin mamma och som speglar samma tid i *Europa*. De har tillsammans gett mig en mycket bättre bild av 1900-talshistorien än vad jag tidigare har haft.

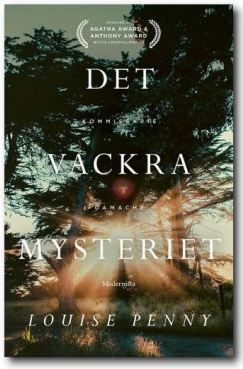

Det vackra mysteriet av Louise Penny. Detta är den åttonde delen i hennes serie om *kommissarie Gamache* och den utspelar sig till stor del i klostret *Saint-Gilbert-Entre-les-Loups* utanför *Quebec* i *Kanada*. Där beskrivs klosterliv med gregoriansk musik, odling och så ett mysterium. Vi har många deckare på biblioteket i *Undrom*, för många vill helst läsa deckare. Vi har flera böcker av *Louise Penny* och de är alltid vänliga, roande med mat, dryck, natur, byliv och fester. Gåtorna kan vara svåra och mestadels koncentrerar hon sig inte på våld, utan mer på den psykologiskt komplicerade lösningen av fallet, där *kommissarie Gamach* och hans poliser både är duktiga och har, liksom övriga personer i böckerna, mänskliga brister.

Det var svårt att bara välja ut fem böcker att skriva om, vi har ju så många bra böcker på biblioteket. Skulle jag välja *Jag ser allt du gör* av *Annika Norlin*, ett antal fina noveller i nutid eller *Selma Lagerlöf* av *Anna-Karin Palm*, som gett ut en ny biografi om Selma. Båda böckerna är verkligen läsvärda. Men jag väljer ändå:

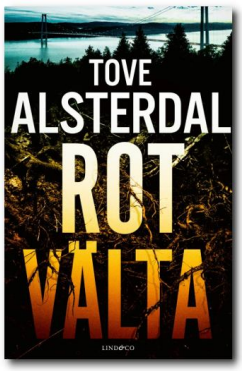

Rotvälta av Tove Alsterdal. Boken är en välskriven och riktigt bra deckare om Kramforspolisen *Eira Sjödin*. Boken är så rolig att läsa, eftersom allt utspelar sig lokalt, där *Kungsgården*, *Nylands Järn* och *ICA-Rosen* finns med. Men framförallt vår älv och våra skogar häromkring. Detta är första delen i en serie där *Eira Sjödin* är huvudpersonen och jag ser verkligen fram emot att få läsa fler böcker om henne. Har vi tur, och när Coronan tillåter det, så kommer jag kanske lyckas att få *Tove Alsterdal* att komma och besöka oss på en författarafton.

av Sofie Mothander

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Samtliga böcker, som Sofie Mothander har tipsat om, finns att låna på biblioteket i Boteå Sockenstuga.

Kärleken till The Beatles och deras musik har följt artikelförfattaren under i princip hela hans liv.

Botebladet
Min musik

Ränderna går sällan ur när det t ex handlar om musiksmak

Botebladets redaktörs musiksmak har inte förändrats nämnvärt under de senaste 50 åren

Troligtvis har de flesta människor någon form av relation till musik. Antingen att man tycker om att lyssna till musik eller att man själv sjunger eller trakterar någon form av instrument. Själv spelar jag, sedan drygt 40 år tillbaka, både gitarr, munspel och ukelele.

Jag växte upp i en miljö som var präglad av både sång och musik; där pappa då och då tog fram sitt dragspel och spelade, medan mamma, som i unga år hade solosjungit i finska riksradion, för det mesta sjöng och skrålade när hon utförde sina hushållssysslor. Det var via föräldrarnas gamla grammofon som jag introducerades i musikens underbara värld. Ett skivspår som jag fascinerades av, och som jag spelade om och om igen, var inte den helt rumsrena *Dunder och snus* med *Simon Brehm och Hans Ruskiga Röjare* (som på den tiden var portförbjuden i *Sveriges Radio*).

När popgruppen *The Beatles* slog igenom i början av 1960-talet, med bl a medverkan i det svenska TV-programmet *Drop In* 1963, så blev jag, som kanske många

Ovanstående singlar med The Beatles kom ut i Sverige 1965, 1966, 1967 (Penny Lane/Strawberry Fields) och 1967.

andra barn och ungdomar vid den tiden, fast för livet. De fyra avbildade Beatlessinglarna på föregående sida utgjorde mina allra första vinylplattor. *The Beatles* musik har följt mig sedan dess och jag har idag i princip hela deras gedigna låtskatt i min telefon, som jag frekvent lyssnar på. Ett tydligt Beatlesminne är hur jag och en kompis satt på en karusell, i lekparken i vårt villaområde, och försökte övertala varandra om vilken popgrupp; *The Beatles* eller *Hep Stars*, som var bäst samtidigt som vi sjöng deras olika låtar. En annan händelse, som har etsat sig fast i minnet, är när *The Beatles* medverkade i den allra första TV-satellitsändningen live, som sändes den 25:e juni 1967, och där sjöng sin senaste hit *All You Need is Love*. Givetvis sörjde jag, tillika med många andra, att gruppen splittrades tre år senare. Och ännu större var naturligtvis sorgen och bestörtningen när jag, samtidigt som jag 1980 befann mig på resande fot i *Peru*, nåddes av beskedet att *John Lennon* hade blivit mördad.

Senare på 1970-talet kom mitt intresse att väckas för nya musikgrupper. Först introducerades jag för gruppen *The Moody Blues* och därefter tog jag grupperna *Supertramp*, *Genesis*, *Queen* och *Electric Light Orchestra* till mitt hjärta. Favoritsoloartisten har dock, utan jämförelse, varit *Dan Fogelberg* (1951-2007). Anledningen till att jag föll för just dessa pop- och rockgrupper är att deras musik är så melodisk och trallvänlig.

Gruppen *Genesis* hade jag, för övrigt, förmånen att se och lyssna till 1976 på *Knebworth* utanför *London* (tillsammans med ca 60 000 ytterligare konsertbesökare, som också fick lyssna till bl a *Jefferson Starship, Tom Petty and the Heartbreakers* och *Devo*) och även 1982 i *Stockholm*. *Queen* hade jag möjlighet att avnjuta i *San Francisco*1978 och *Supertramp* i *Calgary* 1979 (i samband med deras *Breakfast in America* turné). Det dröjde dock ända till 2018 innan jag fick möjlighet att bevittna en konsert med *Electric Light Orchestra*, på *Ericsson Globe* i *Stockholm* (det var första gången på 35 år som de spelade i *Sverige*), men det var väl värt att vänta på. Så nu har jag bara *The Moody Blues* kvar på min s k bucketlist...

The Beatles fick jag tyvärr aldrig möjlighet att se och höra live, men konserten med *Paul McCartney* (som trots allt är och alltid har varit min favoritbeatle), på *Tele2 Arena* i *Stockholm* 2015, var ändå en fantastisk upplevelse och framförallt nostalgitripp. Likaså konserten med Beatleskopiorna *The Mersey Beatles*, som besökte *Hullsta Gård* 2014. De både lät och såg ut som Beatlarna! Ytterligare några minnesvärda konserter, som jag haft förmånen att besöka, är de med *The Beach Boys*, *The Rolling Stones* och *Bob Marley*. Den sistnämnda konserten var unik och minnesvärd på så sätt att spelningen ägde rum på ön *Maui* 1979, inför bara hundratalet konsertbesökare, där jag själv kom att stå endast omkring fem meter från honom när han uppträdde. *av Rolf Ronestjärna*

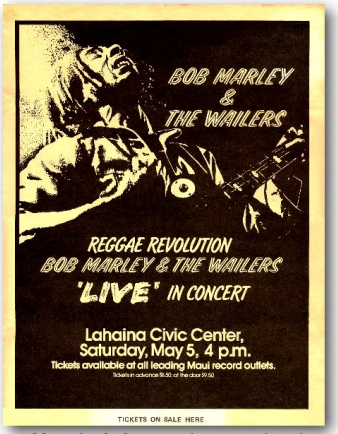

ARKIVBILD 2014: ROLF RONESTJÄRNA

Affisch från Bob Marleykonserten + The Mersey Beatles.

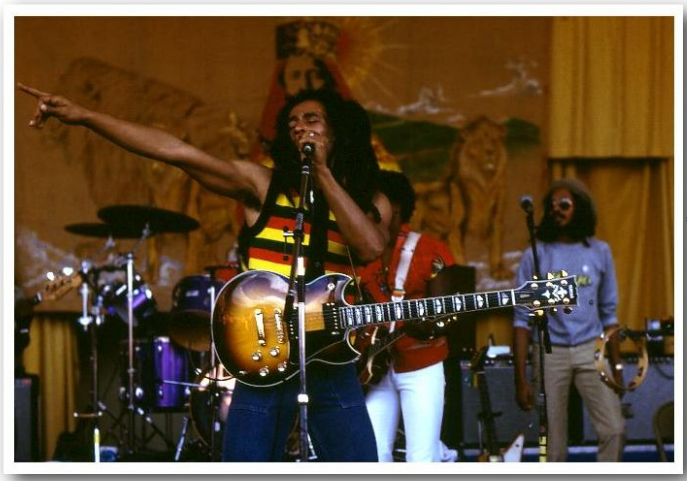

ARKIVBILD 1979: ROLF RONESTJÄRNA

Bob Marley bjöd på en unik spelning på Hawaii.

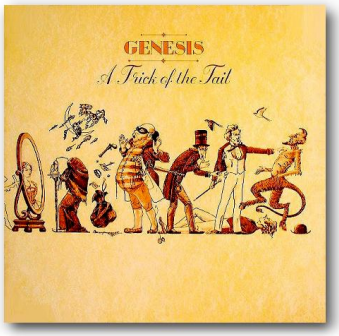

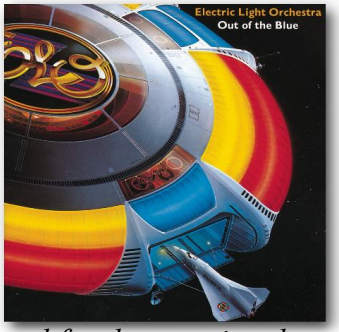

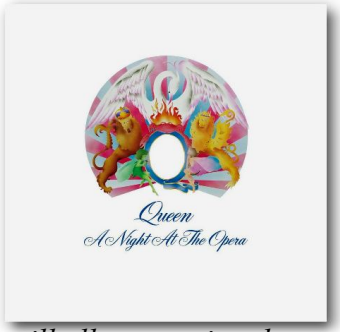

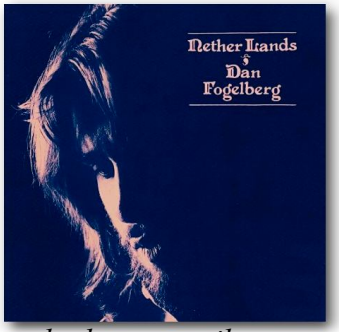

Lämpliga album att starta med för den som inte känner till eller ännu inte har upptäckt denna musik.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Boteåbon Joakim Hasselgren går sedan i höstas som lärling hos Bollstaföretagaren Stefan Forsman.

Botaton hoppas att snart kunna dra igång teatern

Kulturföreningen Botatons teaterverksamhet har legat nere sedan pandemin drog igång

Kulturföreningen *Botatons* teaterverksamhet är fortfarande, p g a den pågående pandemin, pausad på obestämd tid. *”Planen är dock att, när vaccineringen väl är genomförd, återuppta barnteaterverksamheten och arbetet med den Anton Tjechovpjäs som vi jobbade med förra vintern”*, hälsar *Joakim Hasselgren*, en av de ansvariga för teaterverksamheten. Innan pandemin drog igång förde man samtal med kommunens kultursamordnare om att dra igång någon form av dagverksamhet i *Botatonhuset* – något som av förklarliga skäl också fick skjutas på framtiden.

Det var alldeles i början av 2019 som Joakim kom inflyttandes till bygden och tillsammans med *Per Magnus Lilja* blåste nytt liv i *Botatons* teaterverksamhet. Joakim, som i grunden är utbildad snickare, berättar att han mestadels endast har haft ströjobb sedan flytten till *Boteå*. I höstas gjorde han dock ett snickerijobb i *Kalknäs* och via det jobbet fick han kontakt med Bollstaföretagaren *Stefan Forsman*, på företaget *SF Rör & Värme AB,* som utför VVS-arbeten och säljer och monterar alla typer av värmepumpar. Denne befann sig på jobb i *Kalknäs* och hörde sig då för om det fanns någon snickare i *Undrom*, eftersom han behövde hjälp med en utbyggnation av sin fastighet. Det hela ledde fram till att Joakim, tack vare rekommendationen, fick snickarjobbet och att han senare även fick börja som lärling i företaget. Under hösten och vintern har Joakim gått på timmar, men det har i princip handlat om heltid. *”Jobbet som VVS-installatör är bland det roligaste jobb som jag nånsin har haft!”*, konstaterar Joakim glatt.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bollstaföretaget SF Rör & Värme AB nominerades i dagarna till ”Årets startup företag” i Kramfors kommun.

Arga Gubben

En dag när jag är i full färd med att skotta husets infart kommer byns vresigaste invånare gående med sin hund längs landsvägen. När han får syn på mig går han hastigt över på motsatta sidan av vägen och låtsas inte se mig. **BB:** Men se, är det inte Gubben som är ute och rör på sej i vinterkylan!? **AG:** Jag beklagar, men jag har lite bråttom, för jag måste hem och titta på utfrågningen med Folkhälsomyndigheten. Så jag har inte tid att stanna och slänga käft. **BB:** Men det är väl först om tre timmar som det sänds!? **AG:** Så kan det kanske vara, men jag vill få den bästa sittplatsen. **BB:** Den bästa sittplatsen!? **AG:** Ja!? Gumman och jag tycker att det är viktigt att följa dom avståndsregler som har bestämts, vilket innebär att en av oss kan sitta i vardagsrummet och se på TV, medan den andre får nöja sej med att stå utanför och titta in genom fönstret. **BB:** Brrr, det låter kallt! Men, tycker han inte att det är lite extremt att ha det på det sättet!? **AG:** Kallt och kallt! Jag vet att det är många fjärkans ruskprickar som inte bryr sej ett dugg om riktlinjerna, men jag tillhör dom som tar sitt samhälleliga ansvar. Det har jag alltid gjort! **BB:** Så må vara, men är det inte så att han trots allt går en aning till överdrift avseende sina avståndsregler? **AG:** Varför det!? Lite frisk luft har väl ingen dött av hittills! Förresten är det ju bara 15 minus ute och Gumman har faktiskt blivit en riktig fena på åkarbrasor. **BB:** Men stannar det där, när det gäller era försiktighetsåtgärder när det gäller pandemin? **AG:** Varför skulle det göra det!? Man kan inte vara nog försiktig i dessa tider! **BB:** Och!? **AG:** Jaa, det här med självtest är till exemplans nåt som alla borde fundera mer på. **BB:** Du menar... **AG:** Vi testar oss själva minst tre gånger per dag. **BB:** Okeeej... Vad tror han förresten om det här med vaccinet, kommer han att ta den, med tanke på det samhälleliga ansvaret? **AG:** Ingen risk! Det vet väl alla, som har lite bakom pannbenet, att vaccinet bara är ruffel och båg. **BB:** Hur då, menar han!? **AG:** Jo, men alla känner ju, vid det här laget, till att vaccinet består av ett sanningsserum, som regeringen vill att vi alla ska ta. **BB:** Sanningsserum, till vilken nytta då, om jag får fråga? **AG:** Tja...så att dom till exemplans ska veta att jag röstar på Uffe, eller...eller att jag har två miljoner på banken...eller... att...eh...jag faktiskt har falskdeklarerat dom senaste trettio åren...vad vet jag!? Mej lurar dom i alla fall inte, för dum är jag inte! **BB:** Nähä. Men hur har han då tänkt sej att vi ska kunna slå tillbaka pandemin? **AG:** Det finns det dom som har betalt för, som kan svara på. Men när det gäller oss, så får väl Gumman ta jaktkikaren och ställa sej på andra sidan gårdsplanen när vi fortsättningsvis ska glo på dumburken. Allting går att lösa, om man bara lägger manken till och är beredd att ta sitt samhälleliga ansvar. **BB:** Dessvärre kan jag inte hålla med Gubben när det gäller de... **AG:** Nä, det kan han faktiskt ha rätt i! **BB:** Vad bra att han tycker så... **AG:** Nä, det är nog risk för att jaktkikaren inte räcker till, utan att jag istället blir tvungen att plocka ned stjärnkikaren från vinden för att hon ska kunna se tillräckligt bra. Hoppsan, om en kvart är det dags för mitt självtest! Kom Hubert! Adjöken, fröken!

Arne Arnesson Arnes vardagsfunderingar...

Av Rolf Ronestjärna, Undrom

ANSLAGSTAVLAN

BOTEÅS HEMSIDA
Via Anslagstavlan på hemsidan har Du koll på det mesta som händer i bygden!

Boteå Bibliotek

Sockenstugan i Undrom

Öppet tisdagar kl 14-19

Det finns även möjlighet att låna böcker i samband med att annan verksamhet äger rum i lokalerna. Om Du vill låna under tiden Biblioteket har stängt, kan Du även ringa Pia Hedberg på 0620-320 44.

Björkå Samhällsförening informerar

Hej!

Behöver du toapapper eller hushållspapper?
Köp av oss och stöd Rixdan i Björkå!

Serla toalettpapper 200 kr/24rullar
Serla hushållspapper 180 kr/12 rullar
Snabb leverans!
Ring eller SMS:a oss:
Niclas : 070-395 90 23
Alexandra: 073-841 81 12
Annica: 0620-320 75 (Hårlooken)

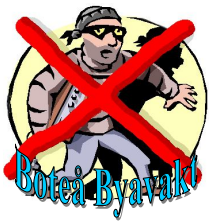

Låt oss hjälpas åt att hålla tjyvarna borta!!!

Hör av Dig om Du, på något sätt, iakttar något misstänkt! Patrulleringsbilen har en lampa på taket, med vitt sken framåt och rött sken bakåt.

Telefonnummer & mail till Byavakten:
073-829 59 09 - byavakten@botea.se

Boteå Byavakt Brottsförebyggande verksamhet i Boteå

Stöd brottsbekämpningen genom att bli medlem i föreningen!
Medlemsavgiften 250 kr betalas in på bankgiro 719-4632
Kom ihåg att ange avsändare!

UNDROMS IF

+ Ungdomsfotboll + Längdskidåkning
+ Fritidsgård + Spinning

Medlemsförmån hos Undroms Närlivs & Hårlooken i Björkå

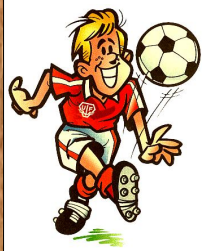

Medlemskort:
Familj 200 kr, vuxen 100 kr,
barn upp till 16 år 50 kr
Bankgiro 5458-5492

Medlemskortförsäljning:
Lollo Wallblom, 0612-604 63
Anders Bodin, 070-663 35 06

Hemsida: http://www.klubben.se/undromsif

ARENA Dannero

Boteå-Styrnäs-dagen

LUNCHTRAV

Tisdagen den 20 april kl 12

ÅRSMÖTE FÖR BOTATON

Söndagen den 28/3 kl 12 i Botatonhuset

Om vädret tillåter hålls mötet utomhus

Alla intresserade är välkomna

ÅRSMÖTE FÖR UNDROMS IF

Söndagen den 28/3 kl 15 i Botatonhuset

Om vädret tillåter hålls mötet utomhus

Alla intresserade är välkomna

-ANNONSER-

Byt till luft-vatten idag.

Anlita oss på SF rör & värme AB för det mesta som gäller rör, värme, VVS, badrum. Vi har den kapacitet och kunskap som krävs för att det ska bli både hållbart, driftsäkert och snyggt!

Värmepumar att räkna med.
Vi är en auktoriserad installatör som säljer och installerar Panasonic luft-vatten värmepumpar.

Energisnåla lösningar i hem och på företag är det som numera krävs för hållbarhet på ekonomisk och miljövänlig nivå.

Helt rätt i tiden och med rätt VVS-installation kan vi hjälpa dig att **halvera driftkostnaderna**. Kontakta oss för rådgivning kring just din fastighet och de faktiska förutsättningarna.

Vi kan komma ut till er verksamhet, villa eller fritidshus och göra en komplett bedömning och lämna offert.

Panasonic
heating & cooling solutions
PRO Partners

SF Rör & Värme
www.sfror.nu
0730-29 00 62

VVS & BERGVÄRME

HÅLLBART, DRIFTSÄKERT OCH SNYGGT!

Anlita oss på SF Rör & Värme AB för det mesta som gäller rör, värme, VVS, badrum. Vi har den kapacitet och kunskap som krävs för att det ska bli både hållbart, driftsäkert och snyggt!

Värmepumpar att räkna med!
Vi säljer och installerar ytjord-, luft-, sjö- och bergvärme (Nibe, Panasonic).

Energisnåla lösningar i hem och på företag är det som numera krävs för hållbarhet på ekonomisk och miljövänlig nivå.

Tack vare senaste tekniken och nya material kan vi energieffektivisera fastigheter och med det sparar du pengar och samtidigt värnar du om miljön.
Hel rätt i tiden och med rätt VVS-installation kan vi hjälpa dig att **halvera driftskostnaderna**. När du kontaktar oss får du goda råd om vad som bäst passar just din fastighet och de faktiska förutsättningarna.

Kampanjer och erbjudanden finns på vår hemsida
www.sfror.nu

V+ VÄRDE STABILITET LÖNSAMHET 2020
SF Rör & Värme AB
Org.nr: 559160-0746
VALUATION

NIBE

Vi kan komma ut till er verksamhet, villa eller fritidshus och göra en komplett bedömning och lämna offert.

KONTAKTA OSS!

SF Rör & Värme
KLIMATSMARTA HELHETSLÖSNINGAR

www.sfror.nu
0730-29 00 62

gästboken

Ni har kanske hört talas om #DrivkraftSollefteå. Det är ett arbete som näringslivet, tillsammans med föreningslivet och kommunen, initierat för att ta tillvara på våra fantastiska drivkrafter runt om i hela kommunen, vår utvecklingspotential och tillsammans bygga vidare på de positiva spiralerna som finns i vår kommun. Förbättrat näringslivsklimat, landsbygdsutveckling, friluftskommunen Sollefteå, inflyttning och kompetensförsörjning m m. För att ni ska få en inblick i hur jag resonerar och ser på saker och ting tänkte jag berätta lite om mina drivkrafter.

Efter ekonomistudierna i Uppsala flyttade jag tillbaka till Resele och där fick jag möjlighet att engagera mig i både inflyttningsgruppen och byalaget. När skolan i Resele hotades för tredje gången, samtidigt som jag var ordförande i byalaget, så tänkte jag att nu fick vara nog. Jag brinner för bygdeutveckling och är fast övertygad om att landsbygden är framtidens samhälle, ett hållbart samhälle, där människor vill bo och dit människor flyttar. Detta har inte minst denna coronapandemi påvisat, då intresset för landsbygden har ökat. Kommunen kan inte göra allt, men vi kan göra väldigt mycket tillsammans med alla goda krafter runt om i kommunen. Det kommunen däremot kan göra på egen hand, är att värna och satsa på de mindre skolorna på landsbygden och inte hota dessa med nedläggning med jämna mellanrum, vilket jag vet att även Kalknäs skola, precis som Resele, utsatts för tidigare. Jag är av den uppfattningen att centralisering allt som oftast motverkar utveckling och att kommunen ska undvika att starta och påskynda negativa spiraler, centralisering; såsom nedläggning av små skolor och samhällsservice på landsbygden. Kommunen ska tvärtom vara en positiv drivkraft som påskyndar och hjälper den positiva spiralen för bygdens och kommunens utveckling. Det känns verkligen som att kommunen är på god väg, vi har mycket att glädjas åt. Allt ifrån förbättrat företagsklimat, försvarets återetablering i Sollefteå, vår "talangfabrik" Sollefteå Skidgymnasium, som levererar fantastiska resultat och som det skrivs om i nationella medier. Större fokus på landsbygdsutveckling med ett nybildat Landsbygdsråd och fokus på inflyttning med bland annat ödehusinventeringen som kommunen stöttat upp för att omfatta hela kommunen. Jag är väldigt hoppfull inför framtiden och tacksam för det allt bättre samarbetsklimatet mellan föreningsliv, näringsliv och kommunen.

Jag vill tacka för möjligheten att få skriva i er tidning och vill även passa på att önska er alla en riktigt fin vårvinter. Allt gott!

Johan Andersson, kommunstyrelsens ordförande i Sollefteå kommun